

Gyan Amrit શ્રીભૂમિ

Vol.10 - Issue 5
May 2017
Price 10/-

1st May
ગુજરાત સ્થાપના દિવસ

સ્વર્ણિમ ગુજરાત

ભરુચ ઝાડેશ્વર ખાતે 'શિવજયંતી' કાર્યક્રમમાં પ્ર.કુ. પ્રભાબેન, આચાર્ય એગ્રીકલ્ચર કૉલેજ ડૉ. કાંતિભાઈ પટેલ, પ્રમુખ ઝગડીયા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એસોસીએશન ભ્રાતા નરેન્દ્રભાઈ ભટ્ટ તથા બ્રહ્માવત્સો.

વડોદરા મંગલવાડી ખાતે 'શિવજયંતી' કાર્યક્રમમાં વિનોદકુમાર પટેલ, કૉંગ્રેસ અધ્યક્ષા મહિલા મોરચો ડૉ. અંબુપ્રસાદબેન, મ્યુ. કૉર્પોરેટર મનોરમાબેન, પ્ર.કુ.રાજબેન.

ખેડબ્રહ્મામાં જે.ડી. પટેલ હાઈસ્કૂલનાં સંમેલન કાર્યક્રમમાં દીપ પ્રાગટ્ય કરતાં અતિથિ પ્ર.કુ.જયોતિબેન, MLA ભ્રાતા અશ્વીનભાઈ, પ્રમુખ નગરપાલિકા ભ્રાતા સાગરભાઈ પટેલ તથા આમંત્રિત મહેમાનો.

વડોદરા GNFC કંપનીમાં આયોજીત 'રાજયોગ દ્વારા તનાવમુક્તિ' સેમીનારમાં કંપનીના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સાથે પ્ર.કુ. નંદાબેન, પ્ર.કુ. ટવીકલબેન તથા પ્ર.કુ. નરેન્દ્રભાઈ.

અમદાવાદ કુબેરનગર ITIમાં ઈશ્વરીય સંદેશ આપતાં પ્ર.કુ. અનિતાબેન બાજુમાં પ્ર.કુ. નીતાબેન, આચાર્ય અને સ્ટાફ.

રાજકોટ રાજનગર સેવાકેન્દ્રનાં વાર્ષિક ઉત્સવ પ્રસંગે કેક કટીંગ કરતાં પ્ર.કુ. ભારતીબેન, પ્ર.કુ. રીટાબેન, પ્ર.કુ. આશાબેન.

મહુડી ખાતે 'શિવરાત્રી' નિમિત્તે 'બેટી બચાવો સશક્ત બનાવો' કાર્યક્રમમાં આદર્શ ટ્રસ્ટ સંચાલક લલિતાબેન, પ્ર.કુ. નંદિનીબેન, પ્ર.કુ. મનીષાબેન, એન્જીનીયર ભ્રાતા દિલીપભાઈ, સરપંચશ્રી સાથે ગ્રામપંચાયતના સભ્યો.

ઊંઝા સેવાકેન્દ્ર દ્વારા 'શિવજયંતી' નિમિત્તે શિવશંકરની સુંદર ઝાંખી સાથે શોભાયાત્રામાં પ્ર.કુ. શિવાનીબેન અને બ્રહ્માવત્સો.

Gyan Amrit જ્ઞાનમૃત

વર્ષ ૧૦

મે-૨૦૧૭

અંક : ૦૫

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલયનું મુખપત્ર

અમૃતસૂચિ

- પવિત્રતા.....તંત્રી સ્થાનેથી ..04
- પ્રસન્નતાના પથ પર..... ડૉ. શિવાનીબેન ..08
- વેદચિંતન ડૉ. સૂર્યભાઈ ..11
- યુવા શોઝ શિવ ડૉ. વિવેક ..15
- આધ્યાત્મિક કન્યા શિક્ષણગૃહ ડૉ. ચંદ્રવદન ..17
- નિમિત્ત સેવાધારી ડૉ. કેશુભાઈ ..20
- ક્રોધ ડૉ. રાધિકા ..23
- પરિવર્તનની પ્રણેતા - આધ્યાત્મિકતા ડૉ. જીવણભાઈ ..24
- વારસ કોને કહેવાય ?26
- તનાવમુક્ત બનવા માટે શ્રેષ્ઠ લક્ષ ડૉ. મધુબેન ..30
- પરચિંતન ડૉ. બકાભાઈ ..33
- કહું કે ન કહું ? ડૉ. જયુભાઈ ..34

લવાજમના દર

ભારતમાં

વાર્ષિક લવાજમ	રૂ.	૧૦૦.૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૨૦૦૦.૦૦
છૂટક નકલ	રૂ.	૧૦.૦૦

વિદેશમાં

એરમેઈલ વાર્ષિક	રૂ.	૧૦૦૦.૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૧૦૦૦૦.૦૦

કૃતિઓ તથા સેવા સમાચાર
મોકલવાનું સરનામું

ડૉ. ડો. કાલિદાસ પ્રજાપતિ

તંત્રી : જ્ઞાનામૃત

જી-૨, ૨૨, શિવમ એપાર્ટમેન્ટ,
નવા વાડજ, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૩.

Phone : 079 - 27621551

મુદ્રક : રાજયોગિની સરલાદીદી
પ્રકાશક : બ્રહ્માકુમારી ઉષાબેન

આવશ્યક સૂચના

જ્ઞાનામૃત માટે કાર્યક્રમ પૂરો થતા તરત ઈશ્વરીય સેવાઓના ફોટા ઈ-મેઈલથી અથવા ટપાલથી તાત્કાલિક મોકલશો. ફોટામાં જે મહેમાનો દરમિયાન હોય તેઓનું આખું નામ, સાચા સંપૂર્ણ હોદ્દા (પદ) સાથે મોકલશો. દર મહિનાની ૧૫ તારીખ સુધીમાં ફોટા તથા સેવા-સમાચાર મોકલશો. મોબાઈલથી પાડેલ ફોટાની પ્રિન્ટીંગ ક્વોલિટી યોગ્ય હશે તો જ લેવાશે.

આવશ્યક નોંધ

લવાજમની રકમનો ડ્રાફ્ટ નીચેના નામે લખશો.

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય (ગુજરાતી જ્ઞાનામૃત)

લવાજમ મોકલવાનું, સરનામું બદલાયાની જાણ કરવાનું તથા પૂછપરછનું સરનામું નીચે મુજબ છે.

ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય :

બ્રહ્માકુમારીઝ, સુખશાંતિ ભવન, ગામડીવાળા ડેરી સામે,
ભુલાભાઈ પાર્ક રોડ, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨.

Phone : 079 - 25324160, 25324460, 25324660

પ્રકાશન સ્થળ :

રાજયોગ ભવન, ૧, ચતુર્ભુજ કોલોની,
ગોરદાનવાડીનો ટેકરો, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૨૮.

Phone : 079 - 25431676

Email : gyanamrit.guj@gmail.com

તંત્રી સ્થાનેથી પવિત્રતા

પરિભાષા - રાજયોગી જીવનનો શૃંગાર દિવ્યગુણો છે. તેમાંયે પવિત્રતાનું સ્થાન તો શિરોમણિ છે. પવિત્રતા રાજયોગી જીવન, બ્રાહ્મણ (બ્રહ્માવત્સ) જીવનનો પાયો છે. પવિત્રતાના મૂલ્યને સમજનાર સાધક યથાર્થ યોગી બને છે. પવિત્રતા સુખશાંતિની જનની છે.

પવિત્રતાની ધારણાને બ્રહ્મચર્ય કહેવાય છે. બ્રહ્મચર્ય અર્થાત્ ઈન્દ્રીય સંયમ. બ્રહ્મચારી અર્થાત્ બ્રહ્માચારી. બ્રહ્માબાબાના દરેક કર્મના ડગલા ઉપર ચાલનાર પવિત્ર અર્થાત્ પ્રામાણિક યોગી.

પવિત્રતાની ધારણા યુવા ભાઈઓ, બહેનો, ગૃહસ્થી ભાઈઓ-બહેનો, વૃદ્ધો સર્વ કરી શકે છે. સાંપ્રત સમયે તેની અતિ આવશ્યકતા છે કારણ કે પવિત્રતાએ આત્માનું અનાદિ અને આદિ સ્વરૂપ છે. પવિત્રતા દૃષ્ટિ, વૃત્તિ, કૃતિમાં દૃશ્યમાન થાય. તે માટે પોતાના સંકલ્પોને શુદ્ધ, જ્ઞાન સ્વરૂપ, શક્તિ સ્વરૂપ બનાવવાનો પુરુષાર્થ કરવાનો છે. પવિત્રતાની સાથે સત્યતા અને દિવ્યતા પણ જોડાયેલી છે. પવિત્રતાના આધારે યોગીનો ચહેરો રુહાનિયત પૂર્ણ બને છે.

ભક્તિમાર્ગમાં લોકો ખંડ સમય કે નિશ્ચિત સમય માટે પવિત્રતાનું પાલન કરે છે પણ સમય વીતતાં પૂર્વવત્ વિકારી જીવન શરૂ થઈ જાય છે. જ્યારે પરમપિતા શિવ પરમાત્માએ પ્રજાપિતા બ્રહ્માના મુખ દ્વારા જ્ઞાન આપીને જણાવ્યું છે કે કલિયુગના અંત અને સતયુગના આરંભ વચ્ચેનો આ ગાળો એ કલ્યાણકારી પુરુષોત્તમ સંગમયુગ છે. પરમાત્માએ આ છેલ્લા જન્મમાં પવિત્રતાનું અખંડ, અટલ વ્રત લેવાનું કહ્યું છે. તેથી બ્રહ્માવત્સ સમાન હોલીએસ્ટ બનવાનું, તપસ્વીઓએ લક્ષ્ય રાખવું જોઈએ.

સમયનો પોકાર - પરમાત્માની અપીલ

ઈશ્વરીય મહાવાક્યો ઘણાં સૂચક છે. “હવે આ કલિયુગી સૃષ્ટિનો મહાવિનાશ નિકટ છે. હવે મારી આજ્ઞા "Ordinance" છે કે પવિત્ર બનો. બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરો અને કામરૂપી મહાશત્રુને જીતો. કારણ કે હવે મારે દેવી-દેવતાઓ, શ્રી લક્ષ્મી-શ્રીનારાયણનું પાવન રાજ્ય સ્થાપિત કરવું છે. હવે મારે આ સમગ્ર ભારતને વેશ્યાલયમાંથી શિવાલય અથવા દેવાલય બનાવવાનું છે. આમેય આ સૃષ્ટિના મહાવિનાશથી સર્વવિકારો તો દૂર થવાના જ છે. પરંતુ જો તમે સ્વેચ્છાથી બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરશો તો આવનાર દૈવી સ્વરાજ્યમાં જન્મ જન્માંતર માટે પવિત્ર અને દૈવી રાજ્યના સહભાગી બનશો. તો શું આપ બાળકો થોડા સમય માટે પણ કામવિકાર નહીં છોડો ? ગંદી આદતને છોડી શકો એટલી પણ તમારી મારી સાથે પ્રીતિ નથી?”

કોને પવિત્રતાનો ભંગ કહેવાય ?

કેટલાક લોકો કામવિકારને જીતવાની વાત જ પવિત્રતા ગણે છે. પણ પવિત્રતાનું કાર્યક્ષેત્ર એટલું સીમિત નથી. પરમાત્માએ પવિત્રતાની ગુહ્ય પરિભાષા આપી તેની સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ ધારણાનો આદેશ આપ્યો છે. આ દૃષ્ટિએ જોઈએ તો કોઈના દેહ પ્રત્યે, શારીરિક સૌંદર્ય પ્રત્યે આકર્ષિત થવું તે પવિત્રતાનો ભંગ છે. તે રીતે ઈશ્વરીય મર્યાદાઓ વિરુદ્ધ કર્મેન્દ્રિયોનું ખેંચાણ, કર્મેન્દ્રિયોને આધીન થવું, મનમાં અશુદ્ધ વિચારો જન્મવા, હૃદની કામનાઓ હોવી, વિવેકશક્તિ નષ્ટ થઈ જવી તે પવિત્રતાના ભંગ સમાન છે.

પવિત્ર યોગીના સર્વ સંબંધો એક પરમાત્મા

સાથે જ હોય છે. તે એક પરમાત્માના બળ અને ભરોસા ઉપર જ જીવે છે. આમ છતાં સંગદોષમાં આવી કોઈના પ્રત્યે ખરાબ જોવું, વિચારવું, બોલવું અને સાંભળવું તે ઈચ્છનીય નથી. જ્યારે કોઈ યોગી મુંઝવણમાં રહે, આળસ આવે, ઉદાસીનતા આવે, જ્ઞાનયોગ, ઈશ્વરીય જીવનમાં રસ ઓછો થતો જાય, ઉમંગ ઉત્સાહ ઘટે, રાજયોગી જીવનની દિનચર્યા પ્રત્યે શિથિલતા જન્મે - આ સૌ પવિત્રતાના ભંગ સમાન છે.

યોગીએ યોગીજીવનની મર્યાદા વિરુદ્ધ કોઈની સાથે એકલતા, નિકટતા કેળવવાનો પ્રયાસ ટાળવો જોઈએ. પ્રિય વ્યક્તિ સાથેની વધુ મુલાકાતો, પત્ર વ્યવહારો કે ફોન ઉપરની લાંબી વાતો હસી મજાક પતનને નોતરે છે. ભિન્ન ભિન્ન ધર્મોમાં એવાં કેટલાંયે દૃષ્ટાંતો છે કે આવાં કારણોથી જ તેઓ યોગમાર્ગથી વિચલિત થઈને સંસારી બને છે. ત્યારે તેમની સ્થિતિ ઘોખીના કૂતરા જેવી થાય છે.

સ્વાદેન્દ્રિયની ગુલામી, માનશાન, પદપ્રતિષ્ઠાની તેમજ વ્યક્તિગત પ્રસિદ્ધિની કામના નૈતિક મૂલ્યોથી નીચે લાવે છે. લાંબે ગાળે તે નુકસાનકારક નીવડે છે. અહંભાવનો અતિરેક પતન નોતરે છે. કોઈ પણ આત્મા પ્રત્યે નિંદા, હ્રેષભાવ, નફરત કે ઘૃણાભાવ, વેરઝેર - પવિત્રતાના ભંગ સમાન છે. વળી યોગીએ ટ્રસ્ટીશીપની ભાવનાને જાળવી રાખીને ચઝરક્ષક બનવાનું છે. અમાનત (થાપણ)માં ખ્યાનત (વૃત્તિ બગાડવી) એ પવિત્રતાના ભંગ બરોબર છે.

જ્ઞાન મળ્યા પછી પવિત્રતાની, ખાનપાનની શુદ્ધિ, નિયમિત જ્ઞાન સ્નાન કરવાની ધારણા મજબૂત કરો, તો અન્ય દૈવીગુણો સ્વાભાવિક રીતે આવે છે, પ્રસન્નતામાં વૃદ્ધિ થાય છે. તેમ નહીં કરનારના જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ થતી નથી, યોગ લાગતો નથી કે આંતરિક ખુશી મળતી નથી.

પવિત્રતાની ધારણામાં પરિપક્વતા ક્યારે આવે?

શુદ્ધ, સાત્વિક આહારથી પવિત્રતાની ધારણામાં બળ મળે છે. તે રીતે નિયમિત જ્ઞાન સ્નાન જરૂરી છે. પવિત્રતાની ધારણા માટે પ્રતિજ્ઞાબદ્ધ થઈ દરરોજ એ પ્રતિજ્ઞાનું સ્મરણ રહે તે જરૂરી છે. નિરંતર આત્મિક સ્થિતિ રાખવી, યોગનો ગહન અભ્યાસ કરવો, વખતો-વખત ભઠ્ઠી દ્વારા તપસ્યાની ગહન અનુભૂતિ કરવી. શક્ય હોય તો શાંત, પ્રાકૃતિક સૌંદર્યયુક્ત તપસ્યા ધામમાં જવું, સાધના ભવનમાં જવું. તેથી પવિત્રતાને બળ મળે છે. અશરીરી બનવાનો સતત અભ્યાસ કરવો જેથી કર્મેન્દ્રિયો શીતળ બનતાં પવિત્રતાની ધારણા સહજ બને છે.

મનની પવિત્રતા ચીડિયાપણાને દૂર કરી શાંત, શીતળ, સ્વસ્થ યોગી બનાવે છે. તેથી સતત લક્ષ્મી નારાયણના લક્ષ્યની સ્મૃતિ રહે. બ્રહ્માબાબાને નિરંતર એ સ્મૃતિ રહેતી હતી. સંસ્કૃતમાં કહ્યું છે કે 'કામાતુરાણાં ન ભયં ન લજ્જા' અર્થાત્ કામાતુરમાં ભય કે લજ્જા હોતાં નથી. યોગી કામાતુર વ્યક્તિના જીવનના પતનનો વિચાર કરી, દીર્ઘદૃષ્ટિ રાખે, તો પવિત્રતા ટકે અને. પવિત્રતા આપણી અમૂલ્ય મૂડી છે. તેનું જતન કરીએ. સર્વ સાથે ભાઈ-ભાઈની દૃષ્ટિ રાખીએ તો પવિત્રતા પણ શાશ્વત રહે.

જે અમૃતવેળાનું અને યોગીની દિનચર્યાનું મહત્ત્વ સમજીને તેમાં ચુસ્ત રહે છે તે જ પવિત્રતાની ધારણા સહજ રીતે કરી શકે છે. વળી દિલમાં સચ્ચાઈ, સફાઈ હશે તો પવિત્રતાની ધારણા સહજ બનશે. તે માટે વ્યર્થ સંકલ્પોનો ત્યાગ, પરચિંતન, પરદર્શનનો ત્યાગ જરૂરી છે. તેમજ સરલચિત્ત બનવું પણ આવશ્યક છે.

શૃંગાર પ્રધાન નવલકથાઓ, અસ્વીલ

પત્રિકાઓ, ટી.વી. ચેનલોના હલકા કાર્યક્રમો, જાતીયતાને ઉશ્કેરે તેવાં દૃશ્યો, ચિત્રો આદિનો ત્યાગ કરવાથી પવિત્રતામાં દૃઢતા આવે છે. દૃષ્ટિ, વૃત્તિ, કૃતિમાં કામુકતાનો કોઈ અંશ ન રહે. તેની સતત સાવધાની પવિત્રતાની ધારણાને પરિપક્વ બનાવે છે. પવિત્ર આત્મા પોતાની શક્તિ, સમય, સંકલ્પ, વ્યર્થ ગુમાવશે નહીં. તે સ્વયં સ્વમાનમાં રહીને દરેકને સન્માન આપવાથી પવિત્રતાની રોયલ્ટી પ્રત્યક્ષ થાય છે. પવિત્ર આત્મા સ્વયં સંતુષ્ટ, પ્રસન્ન રહી અન્યને પણ સંતુષ્ટ તથા પ્રસન્ન કરવાનો પુરુષાર્થ કરશે. પવિત્રતાની ધારણા માટે બે વાતો મહત્ત્વની છે. (૧) કોઈની વિશેષતાઓથી પ્રભાવિત ન થતાં તેના ગુણોને ગ્રહણ કરવા પણ આસક્તિવશ ન બનવું. (૨) કોઈ વાતને સિદ્ધ કરવામાં પોતાની જીદ કરીને પોતાની શક્તિઓ વ્યર્થ ગુમાવવી જોઈએ નહીં.

પવિત્રતાની શક્તિ પ્રકૃતિને પણ સતોપ્રધાન બનાવે છે. વિશ્વનાં જડ, ચૈતન્ય સર્વને પાવન બનાવે છે. તેથી સતયુગમાં આત્મા, શરીર અને પ્રકૃતિનાં સાધનો પણ સતોપ્રધાન બને છે. સદા એક પરમાત્માના શ્રેષ્ઠ સંગમાં રહેવાથી હોલીએસ્ટ અને હાઈએસ્ટ બની શકાય છે. પ્યુરિટીની રોયલ્ટીમાં રહેવાથી હૃદયનાં આકર્ષણોથી ન્યારા બની શકાય છે.

ગંગા આદિ સરિતાઓ કે જળાશયોમાં સ્નાન કરવાથી શરીર શુદ્ધ થાય છે. પણ મનનો મેલ ધોવાતો નથી. ક્યારેક તો ઘરના પાણી કરતાં જળાશયોનું પાણી અતિ પ્રદૂષિત હોય છે. તેથી મનનો મેલ ધોવા, ષડ્દિપુઓ ઉપર વિજય મેળવવા પરમાત્મા સાથે પ્રીતબુદ્ધિ બની, જ્ઞાન યોગના નિયમિત ગહન અભ્યાસથી અને તીવ્ર વૈરાગ્યથી પવિત્ર બની શકાય છે. આવી પવિત્રતા જ ચથાર્થ પવિત્રતા છે.

ઉર્ધ્વગતિનો આધાર - પવિત્રતા

જીવનમાં જે ક્ષેત્ર અપનાવ્યું હોય તેમાં ઉર્ધ્વગતિ થાય તેવું સૌ કોઈ ઈચ્છે છે. રાજયોગી જીવનમાં પવિત્રતાની સંપૂર્ણ ધારણા કરવાથી કર્મોમાં શ્રેષ્ઠતા આવે છે. મનોબળમાં દૃઢતા, આત્મવિશ્વાસમાં વૃદ્ધિ થાય છે. વળી નિરંતર પ્રસન્નતાનો અનુભવ થાય છે. પવિત્રતાના દિવ્યગુણથી પરમાત્મપ્રેમના અધિકારી બની શકાય છે. કમલપુષ્પ સમાન ન્યારા-પ્યારા બનવાથી ચરિત્ર શ્રેષ્ઠ બને છે. સંપૂર્ણ પવિત્રતાથી યોગ સહજ બને છે. આ ઉપરાંત મનુષ્ય નિરોગી, સુખી, પ્રસન્ન રહે છે. તેના કાર્યોમાં કુશળતા આવે છે. પવિત્રતાથી સત્યતા આવે છે. સત્યતામાંથી અનેક ગુણો જન્મે છે. મન, વાણી, કર્મની પવિત્રતા જ સંપૂર્ણ કર્મતીત બનવાનો માર્ગ મોકળો બનાવે છે.

પવિત્ર આત્માના નયનોમાંથી યોગનાં આંદોલનો પ્રગટીને આત્માઓને સુખ, શાંતિ, શક્તિની અનુભૂતિ કરાવે છે. વાયુ મંડળને શુદ્ધ બનાવે છે. પવિત્રતા યોગીને શક્તિશાળી બનાવે છે. બાબા જે ઈચ્છે છે તે પરમાત્માની પ્રત્યક્ષતા સંપૂર્ણ પવિત્ર યોગીઓ દ્વારા જ થશે. પવિત્ર આત્માનો પ્રત્યેક વ્યવહાર રુહાનિયતપૂર્ણ હોય છે. સંપૂર્ણ પવિત્ર આત્માઓનો પ્રભાવ વિકારી, વ્યસની આત્માઓ ઉપર પડે છે અને તેમનું જીવનપરિવર્તન કરાવી શકે છે.

પવિત્ર આત્મા સ્વયં સુખશાંતિ સ્વરૂપ હશે સાથો-સાથ અન્યને પણ સુખશાંતિ સ્વરૂપ બનાવવા માટે નિમિત્ત બનશે. તે સર્વ પ્રત્યે શુભભાવના, શુભકામના રાખશે અને નિરંતર ચટતીકળાનો અનુભવ કરશે. પવિત્રતાની ગુહ્ય ધારણાથી પરમ પૂજ્ય આત્મા બની શકાય છે. વિશ્વ પરિવર્તનના કાર્યમાં નિમિત્ત બનાવે છે. દુઃખી, હતાશ, નિરાશ, વિવિધ તાપમાં તપ્ત

આત્માઓને તે શીતળ બનાવે છે.

સંપૂર્ણ પવિત્ર યોગી પરિણામલક્ષી મનસા સેવા કરી શકે છે. પ્યુરિટીની રોયલ્ટીવાળા બ્રહ્માવત્સને પુરુષાર્થ કદી મહેનત લાગશે નહીં. પવિત્ર યોગી અચલ, અડોલ, એકરસ, નિર્ભય, નિશ્ચિંત અવસ્થામાં રહી શકે છે. પવિત્ર યોગીઓ સંસારને નમાવી શકે છે. રાજાઓ, સત્તાધીશો એમની આગળ ઝૂકી જાય છે. પવિત્રતાથી અદૃમ્ય નૈતિકબળ જન્મે છે. પવિત્રતાની શક્તિથી વસ્તી વિસ્ફોટ, બેકારી, શોષણ જેવી અનેકવિધ સમસ્યાઓનું સમાધાન શક્ય છે. વળી પવિત્રતાની ધારણાથી શારીરિક - આત્મિક શક્તિ આવે છે.

પવિત્ર યોગી વયોવૃદ્ધિ કે કર્મભોગના હિસાબ કિતાબના ફળ સ્વરૂપે બીમાર પડે છે આમ છતાં તે ગહન યોગાભ્યાસ અને સહનશક્તિને લીધે વેદનાથી મુક્તિનો અનુભવ કરે છે. કારણ કે પવિત્ર યોગીનું દિલ સદા દિલારામ બાપ (શિવબાબા)માં લાગેલું રહે છે. પવિત્ર આત્માના

ચહેરા, ચાલ ચલગત સૌમાં ચમક આવી જાય છે. સંપૂર્ણ પવિત્ર આત્મા અલૌકિક ફરિસ્તાની અનુભૂતિ કરાવે છે. પવિત્રતાની શક્તિમાં દુઆની શક્તિ છે. પવિત્ર આત્માની દૃષ્ટિ, વૃત્તિ, સદાકાળની પ્રાપ્તિ કરાવે છે. આવા માસ્ટર દુઃખહર્તા, સુખકર્તાની ભક્તિ માર્ગમાં પણ પૂજા થાય છે.

પવિત્રતાની શક્તિ માયાજુત, કર્મેન્દ્રિય જુત, વિજયી બનાવી દે છે. આ શક્તિ લાઈટના તાજધારી બનાવે છે. જેની યાદગાર સતયુગમાં દેવતાઓને શિરે પવિત્રતાનો તેમજ રત્નજડિત તાજ હોય છે. પવિત્રતાની ગહન ધારણાથી દરેક કર્મ પણ યથાર્થ અને શ્રેષ્ઠ બને છે. આમ સંપૂર્ણ કર્મતીત અવસ્થાની ધારણા માટે, પરમાત્માની પ્રત્યક્ષતા માટે પવિત્રતાની ગહન ધારણા કરવી એ આજનો યુગધર્મ છે.

॥ ઓમશાંતિ ॥

- બ્ર. કુ. કાલિદાસ

(પેજ નં. ૧૦નું અનુસંધાન)... પ્રસન્નતાના પથ

પ્રાથમિકતા આપતા જાઓ અને કયો વિચાર અત્યારે મહત્વનો છે. કોઈ વિચાર આજ સાંજે મહત્વનો હશે. તો કોઈ વિચાર આવતી કાલે મહત્વનો છે. તો કોઈ વિચાર આવતા વરસ માટે અગત્યનો હશે. તો તેને તે સમય માટે રાખો અને અત્યારે જુઓ કે અત્યારે કયો વિચાર મહત્વનો છે અને આપણે જેમ જેમ આ રીતે કરતા જઈશું તેમ તેમ આપણે આપણા વિચારને તપાસવાનું શરૂ કરીએ છીએ અને આપણા વિચારો એકદમ ધીમા થઈ જશે... અને હું ત્યું છું એક વિચાર કે, હું શાંત

સ્વરૂપ છું. શાંતિ મારી પોતાની શક્તિ છે તે મારી પોતાની રચના છે. તેજ મારો સ્વભાવ છે... ઓમશાંતિ

આવી રીતે બેસીને જ્યારે આપણે આપણા વિચારોને જોઈએ છીએ ત્યારે ખરેખર એવું લાગે છે કે, સાચે જ તે ધીમા થઈ ગયેલા છે. જે અમો એ આજે કહેલ છે તે જરૂરથી કરો ચોક્કસ પરિવર્તન થશે જ.

(અનુ. બ્ર.કુ. રમેશ, ભાવનગર)

॥ ઓમશાંતિ ॥

પ્રસન્નતાના પથ પર

બ્ર.કુ. શિવાનીબેન, ગુરુગ્રામ, હરિયાણા

આપણી સાચી ઓળખ

પ્રશ્ન : જ્યારે કોઈ આપણને આપણા બાળકો માટે કે આપણા પ્રદર્શન માટે અથવા અન્ય ઘણી બાબતો માટે કશું કહે છે ત્યારે આપણે દુઃખી થઈ જઈએ છીએ.

ઉત્તર : આપણો જે વિશ્વાસ છે તેની સાથે આપણે વધુ પડતા જોડાયેલાં છીએ. આપણી એવી જે કોઈ આસક્તિ હોય જે આપણને દુઃખ આપી શકે. તેને આપણે છોડવાની છે કારણ કે તે આસક્તિ આપણા મનમાં જ્યાં સુધી છે ત્યાં સુધી ભય હંમેશા આપણા મનમાં રહેશે જ.

પ્રશ્ન : હવે તો કોઈએ કહેલી કોઈ વાત એટલી મહત્વની નથી રહેતી. બ્રહ્માકુમારી શિવાનીબેન, જો આપણે આપણા સમીકરણો બદલાવી નાખીએ તો લોકો તો આપણને દુઃખ આપવાનું ફક્ત માધ્યમ બને છે હકીકતમાં તો તેઓ મને મારી સમસ્યા શું છે તેનો એહસાસ કરાવવા માંગે છે.

ઉત્તર : હકીકતમાં તે લોકો તેમનો અભિપ્રાય આપવાથી વિષે કશું નથી કરી રહ્યા, હા, તેની અનુભૂતિ મને થાય છે.

પ્રશ્ન : એક કહેવત છે કે, નિંદા કરનારને નજીક રાખશો તો સુખી થશો તે બાબત આખું જીવન મને સમજાતી ન હતી. તે હવે સમજાય છે.

ઉત્તર : આપણી ટીકા કરનારને મિત્ર બનાવવાથી તે જે કહેશે તેનાથી આપણને ખ્યાલ આવશે કે, આપણો લગાવ ક્યાં-ક્યાં છે. અને જેવું આપણને આપણા લગાવ વિષે જાણવા મળશે તેવું આપણે તેના પર કામ કરવાનું શરૂ કરીશું. તમે કોઈ ઘંઘા સાથે સંકળાયેલા છો તો તે તમારી કામગીરી છે, પરંતુ કોઈ તમારા ઘંઘા અંગે કે તમારા કામ અંગે

કાંઈ કહે અને તે બાબત તમને દુઃખી કરે તો તેનો મતલબ છે કે તમે તમારા ઘંઘાને કે કામને જ તમારી ઓળખ બનાવી છે અને તમને તેનો લગાવ છે અને તેથી તમે તે અંગે કોઈની ટીકા - ટિપ્પણ સહન નહીં કરી શકો, તમારે ફક્ત તમારી કામગીરી જ કરવાની છે, અને આપણે જાણીએ છીએ જ કે આપણે આપણી કામગીરી કેવી રીતે કરી રહ્યા છીએ અને કોઈ તેના બાબતે કાંઈ કહે તો તેને કહેવા દો. તેનાથી દુઃખી થવાની જરૂર નથી.

આપણે અનેક બાબતો અને વાતો તરફ આસક્તિ ધરાવીએ છીએ અને કેટલા બધા લોકો છે. તે તમામ કોઈ ને કોઈ વાત માટે કહેવાના જ. તો પછી આપણા દુઃખની ટકાવારી વધવાની જ છે.

પ્રશ્ન : અને તેથી જ તો કોઈ પણ આવીને આપણને દુઃખી કરી જતા રહે છે કારણ કે, કોઈ લગાવ સાથે જોડાયેલ કોઈ વ્યક્તિ કોઈ પણ પ્રકારનો પોતાનો અભિપ્રાય આપી શકે છે.

ઉત્તર : પરંતુ આપણે આપણું ધ્યાન રાખવાનું છે. આજે એક યાદી બનાવીને જુઓ. જ્યારે આપણે સ્વપરિવર્તનની યાત્રા પર નીકળ્યા છીએ ત્યારે આપણે થોડું થોડું ગૃહકાર્ય પણ સાથે સાથે કરતા જઈએ. આપણે શું કરીએ, આપણે સાંભળી રહ્યા છીએ અને સાંભળતા-સાંભળતા સારું છે કહી હા પણ પાડી રહ્યા છીએ અને વિચારીએ પણ છીએ કે બરોબર છે, આસક્તિ છે તો તે છોડવી તો જોઈએ

જ. પરંતુ તે માટે તમારે થોડી મહેનત કરવી પડશે. સમય લઈ પોતાની સાથે બેસો, આપણને જ્યારે પણ સમય મળે છે ત્યારે ટી.વી. સામે બેસી જઈએ છીએ. સમય તો છે જ પણ આપણે તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરીએ છીએ ?

પ્રશ્ન : ઘણા લોકો કહેતા હોય છે કે સમય છે પણ હવે અમો શું કરીએ, અમારી પાસે કાંઈ કરવા જેવું છે જ નહીં, અને ત્યારે આપણે શોધીએ છીં કે હવે મારે શું કરવું.

ઉત્તર : તેવા સમયનો પોતાના માટે ઉપયોગ કરો. હવે આજે અને કાલે એમ કરવાના બદલે જલદીથી એક યાદી બનાવો અને જેમ જેમ એક એક આસક્તિ લખતા જઈશું તેમ તેમ આપણને જીવનની આ સાર્થકતાની ઓળખ થતી જશે. હવે આપણે એક કલ્પનાની અનુભૂતિ કરીએ કે, મારા જીવનમાં, આ લોકો, આ વસ્તુ, આ હોદ્દો નહીં હોય તો મારું જીવન કેવું હશે.

તમે થોડા સમય માટે તે તમામને જવા દો તો તમને એહસાસ થશે કે તમારું જીવન કેવી રીતે ચાલશે. હવે તમે તમારા જીવનમાં બીજી કોઈ આસક્તિ વિના તે તમામ સાથે રહો, ના કોઈ વસ્તુ, ના કોઈ રીજ કે માણસો. એ જ માણસો, જે સંબંધ આપણે ખુશી મેળવવાના હેતુથી બનાવેલા હતા તે તમામની સાથે આપણે જોડાઈને લગાવ ઉભો કરીશું અને તના કારણે ભય પેદા કરીશું.

પ્રશ્ન : પહેલાંનો અનુભવ છે કે, આ લોકો અથવા આ વસ્તુ સાથે લગાવ કે જોડાણ છે પરંતુ હવે મને ખબર નથી પડતી કે, આ લગાવમાંથી બહાર કેવી રીતે નીકળવું ? તો આપે કહ્યું કે તેની યાદી બનાવતી વખતે મારે તે કલ્પના કરવાની કે આ તમામ મારી પાસે નથી. તો હું કેવી રીતે જીવીશ ? અને આવું વિચારતી વખતે મને તનાવની કે દુઃખની અનુભૂતિ થઈ શકે છે.

ઉત્તર : આજ પ્રમાણ છે કે કેટલી ગાઢ આસક્તિ છે. મારે ધીરે ધીરે તેને અનુભવવી પડશે અને ખુદને જ સમજાવવું પડશે. મને ખુશી કે ભય કઈ વાતનો હોય છે કે તે ચાલી જશે તો તેની સાથે સાથે શું શું જશે.

પ્રશ્ન : હું એકલી થઈ જઈશ, અને મારી ખુશી જતી રહેશે.

ઉત્તર : મારી ખુશી તેની સાથે જતી રહેશે. જેને આપણે મનથી છોડી રહ્યા છો તો એ પણ સંકલ્પ કરો કે મારી ખુશી તેના પર આધારિત નથી. તેના વગર પણ હું ખુશ છું. તેની સાથે જોડાયેલી કોઈ વસ્તુ કે માણસ મને ખુશી આપી શકે તેમ નથી અને આ વાતનો ભય જ આપણને હંમેશા હેરાન કરે છે. તેથી તેને જવા દો અને સંકલ્પ કરો કે હું હજુ પણ પરિપૂર્ણ છું.... પરિપૂર્ણ છું અને ફરી વિચારો હું પરિપૂર્ણ છું ભલે તે મારી સાથે છે, અમે બધું જ સાથે કરી રહ્યા છીએ પરંતુ મેં એ નક્કી કરી લીધેલ છે કે મારી ખુશી તેના પર આધારિત નથી. તેથી કોઈ તેના માટે કાંઈ કહેશે કે કોઈ તેના વિષે ટીકા - ટિપ્પણ કરશે તો પણ હું સ્થિર રહીશ અને મારા ખુદ પરનો વિશ્વાસ છે કે, હું મારું પોતાનું કામ ખૂબ જ સારી રીતે કરું છું. અને હવે કોઈએ આવીને મારા કામ બાબતે ટીકા ટિપ્પણ કરી હોય તો મને દુઃખ થતું નથી કારણ કે હું વરિષ્ઠ છું. જ્યારે હું દુઃખી થાવ છું ત્યારે મારે પાછળ ફરવું પડે છે. હું દુઃખી થઈ તો શું ભય હતો કે શું આસક્તિ હતી. આ મારા મૂલ્યો છે. પરંતુ તેમાં હું આસક્ત થઈને દુઃખી થઈશ તો મારા મૂલ્યો મને સારું પરિણામ આપી ના શકે. તેના માટે આપણે થોડું સાવધ રહી મહેનત કરવી પડશે કારણકે આખો દિવસ દુઃખમાં રહેવાના જે સંસ્કાર બનવા માંડેલા એ ધીરે ધીરે ખતમ થશે.

પ્રશ્ન : માની લો કે, હું કહું 'હું એક શાંત સ્વરૂપ આત્મા છું.' તો મારું આ એક મૂલ્ય માની લઉં છું.

ઉત્તર : જો તમે તમને શાંત સ્વરૂપ માનતા હો અને કોઈ આવીને તમને કહેશે ના. શાંત સ્વરૂપ તમે છો પણ આખો દિવસ ગુસ્સો તો કરો છો, અને જો તમે તે સમયે ગુસ્સો કરી દીધો તો તે સમયે તમો શાંત સ્વરૂપ નથી. દરેક પોતાની રીતે બોલે છે. આપણે આપણી મૂળ જવાબદારીને યાદ રાખી સમજવાનું છે કે, જે ટીકા ટિપ્પણ કરી રહ્યા છે તે તેમનો પોતાનો વિચાર પ્રગટ કરી રહ્યા છે. મારે શું કરવાનું છે ? મારે સ્વયં પોતાના સિવાય કશું કરવાનું નથી.

મારે તો એજ જોવાનું છે કે, કઈ વસ્તુ મને દુઃખ આપી શકે છે. આખો દિવસ અનેક વસ્તુઓ આપણને દુઃખી કરતી હોય છે આ પણ એક સારો અભ્યાસ છે કે આખા દિવસમાં શું કર્યું અને કઈ કઈ વાતથી કે કોના બોલવાથી મને દુઃખ થયું અને તે મારી કઈ વસ્તુના કારણે, કોના બોલવાના કારણે અને શું બોલવાના કારણે, તે મારી કોઈ વિશેષતાના કારણે કે બુરાઈના કારણે અથવા તો મારી કોઈ વસ્તુ બાબતે બોલવાથી દુઃખ લાગેલ, તેની લેખીત નોંધ કરો અને વિચારો કે મને દુઃખ લાગેલ તેની પાછળ શું ભય હતો. કોઈએ મને કહી દીધું કે તમે ગંભીર નથી, તમારું કામ સારું નથી, તો તેની પાછળ મારો એવો ભય હોય કે, હવે તે મને સ્વીકાર નહીં કરે. હંમેશા તેની પાછળ એક ભય હોય છે. તેના કારણે આપણને દુઃખની ભાવના થાય છે. તેથી આપણે તે મુજબનું જીવન જજીવી શકતા નથી. કહેવાય છે કે, એક ચકલી ઝાડની ડાળ પર બેસીને કહે કે, મારે ઉડવું છે, મારે ઉડવું છે. ઉડવા માટે શું કરવું પડે ? ડાળીને પકડીને બેસી રહે અને કહે મારે ઉડવું છે તો શું તે ઉડી શકે. સરકસમાં આપણે જોઈએ છીએ કે, એક ને છોડે ત્યારે બીજાને પકડે છે. જ્યાં સુધી એકને પકડી રાખી તેને છોડવાનો ભય હશે ત્યાં તે બીજા સુધી પહોંચી નહીં શકે. તો આપણે ઉડવા

માટે જેને પકડી રાખ્યા છે તેને છોડવું પડશે અને આજ જીવનની વાસ્તવિક યાત્રા છે. નહીં તો જીવન બહું જ લગાવ અને બંધનવાળું બની જશે. તો આ જીવન સ્વતંત્રતાવાળું ના રહે. જ્યારે પણ તમને દુઃખી કરનારો અનુભવ થાય તેની તપાસ કરી તે તરફનો લગાવ છોડતા જાવ અને ત્યારે તમને અંદરથી ખૂબ જ હલ્કા અને શક્તિશાળી હોવાનું મહેસૂસ થશે. આ આખી શૃંખલામાં તમો અમારી સાથે રહેલા છો અને હવે પ્રાથમિક પરીક્ષાઓ આવી ગયેલ છે, તો તમે તમારી પરીક્ષા આપી દો. પોતાને સમજો અને તમારી સામે જે જે વસ્તુઓ આવી રહેલ છે તેને ઓળખી સ્પષ્ટ કરો, અને કોઈ પરેશાની કે મુશ્કેલી પડે તો તમે ફોન થી કે ઈ-મેઈલથી અમારો સંપર્ક કરી શકો છો.

આજે આપણે ઘણા જ મહત્વના વિષય પર વાત કરી કે, આપણે મૌનમાં જઈએ, થોડી વાર મૌન નહીં રહીએ, તો આપણે ખુદને જોઈ નહીં શકીએ. તો શિવાની બહેન, ચાલો ને આપણે થોડી વાર શાંતિમાં બેસવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

ડ્રીલ

આરામથી બેસો, આપણી બેસવાની ટેવ કેવી છે તે અગત્યનું નથી ફક્ત એટલું જ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે કે, આપણે બહારથી શરીરથી અને અંદરથી આરામથી બેસવાનું છે. હવે આપણને આરામની અનુભૂતિ થઈ રહેલ છે. હવે ધીરે ધીરે ચાલી રહેલા સંકલ્પોને જોવાનો પ્રયત્ન કરો. આ કામ મુશ્કેલ નથી. તમે તપાસો કે મનમાં ક્યાં સંકલ્પો ચાલી રહેલા છે. તેને અટકાવો નહીં, મારું મન.... આવવા દો તેનેકાંઈ પણ અટકાવવાનું નથી. દબાણ કરવાનું નથી. સાવ સામાન્ય રીતે તેને આવવા દો. તે આવતા જ રહેશે અને ચાલ્યા જશે. આપણે તેને જોઈ રહ્યા છીએ. આપણી વિચારવાની ગતિ ધીમી થતી જશે અને વિચારોને

(અનુસંધાન પેજ નં. ૦૭ પર)

વેદચિંતન

બી.કે. સૂર્ય, જ્ઞાન સરોવર, માઉન્ટ આબુ

વેદ આપણી ઘણી પ્રાચીન વિદ્યા છે. યુગો સુધી વેદ વિદ્યા માટે ભારતવાસીઓના દિલમાં ઘણું સન્માન રહ્યું. વેદવિદ્યાનું અનુસરણ લોકોને બુદ્ધિઓ તથા વિકર્મોથી બચાવવામાં સક્ષમ રહ્યું. પરંતુ સમય વીતતાં અનેક મતમતાંતર આવવાથી તથા આ મહાન વિદ્યા વિશે પણ અનેક મત પ્રચલિત થવાને કારણે મનુષ્યોનો ભાવ વેદો પ્રત્યે ઘટતો ગયો. વેદ સંસ્કૃતમાં હોવાને લીધે વેદમંત્રોના શબ્દાર્થ તથા ભાવાર્થને સમજવામાં પણ અનેક મતભેદ થતા રહ્યા. પરિણામ એ આવ્યું કે એક મોટો જન સમુદાય વેદોથી વિપરીત જવા લાગ્યો. વેદો ઉપર બ્રાહ્મણોનો અધિકાર હોવાને લીધે પણ આ વિદ્યા સર્વત્ર ફેલાઈ ન શકી. કારણ કે બ્રાહ્મણ ધીરે ધીરે બ્રાહ્મણત્વથી દૂર થતા ગયા. એમનું જીવન વેદોને અનુરૂપ રહ્યું નહીં એટલે બ્રાહ્મણોમાં પણ લોકોની આસ્થા પહેલાં જેવી રહી નહીં.

આજની નવી પેઢીઓને જોઈશું તો તેનામાં આ સર્વ ધાર્મિક ગ્રંથોમાં કોઈ રુચિ જણાતી નથી, ભૌતિકતાનો પ્રકોપ ધર્મની શક્તિને લોપ કરી રહ્યો છે. આવી પરિસ્થિતિમાં કઈ વિદ્યા મનુષ્યાત્માઓને પુનઃ એના મૂળ સ્વરૂપમાં લાવી શકે છે. આ આપણી પ્રાચીન સંસ્કૃતિ જે પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિના વહેતા પ્રવાહમાં પોતાની દિશા-ગુમાવી બેઠી છે. તે કઈ રીતે પુનઃ સ્થાપિત થઈ શકે એનું જ ચિંતન અહીં રજૂ કરેલું છે.

થોડા સમય પહેલાં એક આર્ય વિદ્વાન પ્રોફેસર માઉન્ટઆબુ સ્થિત જ્ઞાન સરોવરમાં આવ્યા હતા. તેઓ બે વાર આવી ગયા હતા. એમને બધું સારું લાગ્યું પરંતુ મનમાં વેદ સંબંધી પ્રશ્ન હતા. જે તેઓએ આ રીતે પૂછ્યા. તેઓ

બોલ્યા કે ‘આપનું કાર્ય અતિ ઉત્તમ છે. આપ નિશંક મનુષ્યને આર્ય બનાવી રહ્યા છો પરંતુ આપે ન તો ક્યાંય વેદોની ચર્ચા કરી. ન તો આપને ત્યાં ક્યાંય વેદમંત્રો લખ્યા છે. તે તો સત્યજ્ઞાનના ગ્રંથ છે. એનો ઉલ્લેખ અહીં કેમ નથી ?’ મેં એ મહાશયને પૂછ્યું, ‘શું આપ એ જણાવી શકો છો કે આપના શહેરમાં કેટલા લોકોએ વેદોને જોયા છે ?’ તો તેમણે ઉત્તર આપ્યો, ‘ઘણા થોડા લોકોએ’, પછીથી મેં પ્રશ્ન પૂછ્યો કે ‘એમાંથી કેટલાએ વેદોનું અધ્યયન કર્યું છે ?’ ઉત્તર હતો ‘ઘણા થોડાએ’. મેં ત્રીજો પ્રશ્ન પૂછ્યો કે, ‘એમાંથી કેટલાએ વેદોના શિક્ષણને જીવનમાં અપનાવ્યું છે ?’ મહાશય આ સાંભળીને ગંભીર થઈ ગયા. મેં જ ઉત્તર આપ્યો કે કદાચ કોઈએ પણ નહીં. મહાશયે પોતાની મૌન સ્વીકૃતિ આપી.

ત્યારે મેં કહ્યું કે જે મહાન ગ્રંથોની સમાજમાં માન્યતા જ નથી તો એના દ્વારા શું વિશ્વનું કલ્યાણ થશે ? વેદોની ઉપસ્થિતિ તો હજારો વર્ષની છે. આજે આપણો દેશ પતન તરફ આગળ વધી રહ્યો છે, આપણા ઘરમાં સારામાં સારી ચીજ હોય પણ કોઈ એનો ઉપયોગ જ ન કરે, તો તેનું પ્રયોજન શું ? આજે મનુષ્યની વિચારધારા શાસ્ત્રોને અનુરૂપ રહી નથી.

તો કઈ રીતે થશે વિશ્વનું કલ્યાણ ? એમણે કહ્યું કે વેદ સંપૂર્ણ જ્ઞાનના ગ્રંથ છે જો એનાથી જ જગતનું કલ્યાણ ન થયું તો બીજું કઈ રીતે થશે ? આ સાંભળીને મેં એમને એક ગુહ્ય પ્રશ્ન પૂછ્યો. તૈત્તરિય ઉપનિષદમાં લખ્યું છે કે વેદોમાં મંત્રોની સંખ્યા એક લાખ છે. તેઓ બોલ્યા બરાબર છે. ત્યારે મેં એમને યાદ અપાવ્યું કે આપણી પાસે માત્ર ૮૦,૦૦૦ મંત્રો જ પ્રાપ્ત છે. ૨૦,૦૦૦ મંત્રો હજુ પણ

લોપ છે. આ વાતનો એમણે સ્વીકાર કર્યો. ત્યારે મેં કહ્યું કે વેદોના સંપૂર્ણ મંત્ર જ પ્રાપ્ત નથી તો વેદોમાં સંપૂર્ણ જ્ઞાન છે એમ કઈ રીતે માની શકાય ? ૨૦,૦૦૦ મંત્રોમાં શું લખ્યું હતું. તે તો આપણે જાણતાં જ નથી.

એ વાત સ્પષ્ટ છે કે જો આપણી પાસે સંપૂર્ણ જ્ઞાન હોત તો આપણું પતન થાત નહીં. અપૂર્ણ જ્ઞાને જ માનવને અપૂર્ણ બનાવ્યો છે. તેથી તો ઋષિઓએ અનેક વાર નેતિ નેતિ શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો છે. કારણ કે તેઓ જાણતા હતા કે સંપૂર્ણ યોગયુક્ત થયા વિના સંપૂર્ણ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકાતું નથી.

વેદોનું જ્ઞાન કઈ રીતે પ્રકાશમાં આવ્યું. હવે આપણે આ વિષય પર ચિંતન કરીશું. આ સંબંધમાં સર્વ પ્રથમ આપણે વિદ્વાનોના કેટલાક વિચારો રજૂ કરીએ છીએ. ભગવતીદેવી શર્મા લખે છે, ‘સર્વ ધર્મોના મૂળ ગણાતા દેવ સંસ્કૃતિનાં રત્ન વેદ આપણી સમક્ષ જ્ઞાનના પવિત્ર કોશના રૂપમાં આવે છે. ઈશ્વરીય પ્રેરણાથી અંતસ્કુરણના રૂપમાં ‘આત્મવત્ત સર્વભૂતેષુ’ની ભાવનાથી તરબોળ ઋષિઓ દ્વારા એનું અવતરણ સૃષ્ટિના આદિકાળમાં થયું.’

આચાર્ય શંકરે મહાભારતનો શ્લોક જણાવી કહ્યું છે, ‘સૃષ્ટિના આદિકાળમાં સ્વયંભૂ દ્વારા એજ વેદોને ઈતિહાસની સાથે પોતાની તપસ્યાના બળથી પ્રાપ્ત કર્યા.’

દૃષ્ટાઓનો મત છે કે વેદ જ્ઞાનપરા ચેતનાના ગર્ભમાં સદાથી સ્થિત રહે છે. પરિષ્કૃત ચેતના સંપન્ન ઋષિઓના માધ્યમથી તે પ્રત્યેક કલ્પમાં પ્રગટ થાય છે. કલ્પના અંતે ફરીથી ત્યાં જ સમાઈ જાય છે.

એવી પણ પ્રસિદ્ધિ છે કે પરમાત્માએ સૃષ્ટિના આરંભમાં જ વેદના રૂપમાં અપેક્ષિત

જ્ઞાનનો પ્રકાશ કરી દીધો.

એ પણ માન્યતા છે કે ઋષિઓએ આ જ્ઞાન સમાધિ દ્વારા પરમાત્મ તત્ત્વથી એકાકાર થઈને મેળવ્યું હતું. ઋષિઓનું જ્ઞાન સાક્ષાત્કારનું જ્ઞાન છે. ઋષિઓએ વેદને પૂર્ણ કહ્યા પણ એની સાથે નેતિ-નેતિ (આ અંતિમ નથી) કહ્યું. પૂર્ણમિદંની સાથે સાથે નેતિ-નેતિ પણ કહેવું એમના તત્ત્વદૃષ્ટા અને સ્પષ્ટ વક્તા હોવાનું પ્રમાણ છે.

વેદમાં કહ્યું છે ઋચારો પરમવ્યોમમાં રહે છે. જેનું દેવત્વ અપરિવર્તનીય છે. જે એ અપરિવર્તનીય સત્યને સમજતા નથી, એના માટે માત્ર ઋચા શું કરશે ?

નિરુક્તકાર ચાસ્કએ પણ વેદના લગભગ ૪૦૦ એવા શબ્દો ગણાવ્યા જેના અર્થની એમને જાણ નહોતી. જ્યારે શબ્દાર્થના આ હાલ છે તો ભાવાર્થ તો તેનાથી પણ વધુ ગૂઢ હોય છે.

ઉપરોક્ત પ્રસંગો મેં શ્રીમતી ભગવતી દેવી શર્મા દ્વારા લિખિત ‘ભૂમિકા’માંથી લીધા છે. જે એમણે શ્રીરામ શર્મા આચાર્ય દ્વારા ઋગ્વેદના ભાષ્યના વિશે લખી છે.

હવે આપણે અહીં બે તથ્યો પર વિશેષ રૂપથી ચિંતન કરીશું કે વેદોનું જ્ઞાન કઈ રીતે પ્રકાશમાં આવ્યું અને શું આજ વિદ્વાન વેદોના ભાવાર્થને સમજવામાં સક્ષમ છે ? કારણ કે આજે લોકોમાં વેદો પ્રત્યે અરુચિ છે. આ ચિંતન અમે એ ઈશ્વરીય જ્ઞાનના આધાર પર રજૂ કરી રહ્યા છીએ જે અમે સ્વયં જ્ઞાનના સાગર નિરાકાર પરમાત્મા દ્વારા પ્રજાપિતા બ્રહ્માના માધ્યમથી મેળવ્યું છે અને જે જ્ઞાનનો અમે સાધનાની પ્રયોગશાળામાં સંપૂર્ણ સત્યના રૂપમાં સાક્ષાત્કાર કર્યો છે. એ દિવ્ય અનુભવોના આધારથી અમે જાણીએ છીએ કે...

જ્યાં સુધી આપણે નિરંતર પરમાત્મ સ્વરૂપમાં યોગયુક્ત ન થઈએ ત્યાં સુધી પરમ

સત્યને અથવા સંપૂર્ણ સત્ય જ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી. કારણ કે આવી લાંબા સમયની નિરંતર યોગયુક્ત અવસ્થા દ્વારા જ બુદ્ધિ સંપૂર્ણ પવિત્ર તથા સ્વચ્છ બને છે. સંપૂર્ણ પવિત્ર તથા દિવ્યબુદ્ધિવાળો મનુષ્ય જ સંપૂર્ણ ઈશ્વરીયજ્ઞાનનો અધિકારી છે. માત્ર તીક્ષ્ણ બુદ્ધિવાળાઓને આ તાર્કિક બુદ્ધિવાળાઓને આ અધિકાર મળતો નથી.

વેદજ્ઞાન વિશે એ માન્યતા છે કે ઋષિઓએ એને ઊંચ સમાધિ અવસ્થામાં અંતઃસ્ફુરણા દ્વારા પ્રાપ્ત કર્યા. પહેલાં આપણે એ વિશે વિચાર કરીએ. ઋષિ જ્યારે ધ્યાન મગ્ન થયા તો એમને પરમાત્મ પ્રેરણાઓ મળી જે એમણે લખી. કેટલાક વિદ્વાનોનું માનવું છે કે બંધ આંખોથી જ લખ્યું અને પાછળથી મંત્રદૃષ્ટા ઋષિઓએ એની વ્યાખ્યા કરી.

ઋષિ ઊંચ કોટિના સાદક હતા એમાં કોઈ શંકા નથી. તેઓ અતિપવિત્ર પણ હતા. પરંતુ આપણે અનુભવોથી એ જાણીએ છીએ કે અંતઃસ્ફુરણાથી પ્રાપ્ત થનારી પ્રેરણાઓ સહજ સંપૂર્ણ સત્ય હોતી નથી. એમાં મનુષ્યના પોતાના ભાવ ભળેલા જ હોય છે. આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે જો કોઈ ગુહ્ય વિષય પર કોઈ વિદ્વાને ૧૫ મિનિટ વક્તવ્ય આપ્યું હોય અને એને ૧૦૦ લોકોએ સાંભળ્યું હોય, તો પછીથી જ્યારે તેઓ એને વ્યક્ત કરશે તો ઓછામાં ઓછા દસ ભેદ તો થઈ જશે. જ્યારે કાનો દ્વારા સાંભળેલી વાતોને સમજવામાં પણ અંતર પડી જાય છે તો અંતઃપ્રેરણાને કોઈ સંપૂર્ણ રૂપમાં કંઈ રીતે ગ્રહણ કરી શકે છે. પ્રેરણાથી સંપૂર્ણ સત્ય સુધી પહોંચી શકાતું નથી. એ કારણે જ ઋષિઓના મતોમાં ભેદ પેદા થઈ ગયા અને સર્વએ પોતાને જ સંપૂર્ણ સત્ય માન્યા.

સત્ય શું છે ? સંપૂર્ણ સત્ય તો એ જ બનાવી

શકે છે જે સ્વયં સંપૂર્ણ છે તથા પરમ સત્ય છે. તે છે સ્વયં નિરાકાર, જ્ઞાનના સાગર જ્યોતિ સ્વરૂપ પરમ આત્મા. એ તો સૌ કોઈ માને છે કે સૃષ્ટિના આદિકાળમાં પરમાત્માએ જ્ઞાન આપ્યું. બ્રહ્મા દ્વારા આપ્યું. એટલે બ્રહ્માના હાથમાં શાસ્ત્ર બતાવ્યાં છે.

‘ઋષ્યાઓ પરમ વ્યોમમાં રહે છે.’ વ્યોમ (આકાશ) વિશે તો સૌ જાણે છે પરંતુ તે પરમ વ્યોમ શું છે ? એનું સ્પષ્ટીકરણ કોઈ આચાર્યે કર્યું નથી અમે એને ઈશ્વરીય જ્ઞાન દ્વારા સમજ્યા. વ્યોમથી ઊંચે બ્રહ્મલોક છે જેને પરમધામ પણ કહે છે. જ્યાં આત્માઓ મુક્તિમાં રહે છે. તે પરમ આત્માનું પણ નિવાસસ્થાન છે. જ્ઞાન પરમાત્માની પાસે છે. એના માટે જ કહેવાયું છે કે ઋષ્યાઓ પરમ વ્યોમમાં રહે છે. વેદમંત્રોને ઋષ્યાઓ તથા શ્રુતિ પણ કહેવામાં આવે છે.

પરમાત્માએ જ્ઞાન સૃષ્ટિની આદિમાં આપ્યું. એના વિશે પણ જરા વિચાર કરીએ. સૃષ્ટિનો આદિકાળ કયો હતો ? સૃષ્ટિ તો અનાદિ છે. એમાં ચાર યુગોનું ચક્ર ચાલતું જ રહે છે. સૃષ્ટિની આદિનો સમય સતયુગના પૂર્વના સમયને કહેવામાં આવે છે. સતયુગમાં દેવસંસ્કૃતિ હતી અને કલિયુગના અંતમાં અદૈવ સંસ્કૃતિ, અસુર સંસ્કૃતિ હતી. બંનેના મધ્યમાં પરમાત્મા સ્વયં પ્રજાપિતા બ્રહ્માના તનમાં અવતરિત થઈને સત્યજ્ઞાન આપે છે અને અસુર સંસ્કૃતિને દેવસંસ્કૃતિમાં બદલે છે.

એક અતિ ગુહ્ય રહસ્ય પર સૌ ધ્યાન આપે કે કલિયુગના અંતમાં નિરાકાર પરમાત્મા જ્યારે જ્ઞાન આપીને દેવ સંસ્કૃતિની સ્થાપના કરે છે તો કલિયુગનો મહાવિનાશ થઈ જાય છે અર્થાત્ અસુર સંસ્કૃતિનો લોપ થઈ જાય છે તથા લગભગ સર્વ આત્માઓ મુક્ત થઈને પરમ વ્યોમ (બ્રહ્મલોક)માં પાછા ફરે છે. આ વખતે પરમાત્મા

દ્વારા આપેલું જ્ઞાન પણ લુપ્ત થઈ જાય છે પરંતુ અનેક મનુષ્યાત્માઓના અંતર્મનમાં, જેને વિદ્વાન પરાચેતના કહે છે, એમાં એ જ્ઞાન સૂક્ષ્મરૂપમાં અંકિત થઈ જાય છે અને બાદમાં જ્યારે આજ મનુષ્યાત્માઓ ઋષિ રૂપમાં સ્થિરચિત થાય છે તો આ જ્ઞાન અંતસ્કુરણના રૂપમાં પ્રગટ થાય છે પરંતુ એનો કંઈક અંશ તો લુપ્ત જ થઈ જાય છે.

તો આપણે જાણવું જોઈએ કે જ્ઞાનના મૂળ સ્ત્રોત તો જ્ઞાનના સાગર નિરાકાર પરમાત્મા જ છે અને એના વિના કોઈપણ મનુષ્ય સંપૂર્ણ સત્યને પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી. બીજી મુખ્ય રહસ્યમયી વાત એ પણ છે કે જે ઋષિઓએ વેદમંત્રોની રચના કરી છે, એમનું માનસિકસ્તર, પવિત્રતાનું સ્તર, બૌદ્ધિક સ્તર તથા અધ્યાત્મનું સ્તર ઘણી ઊંચી કોટિનું હતું. જ્યારે આજના વિદ્વાનોનું આ આચાર્યોનું આ સ્તર ઘણું નીચું છે. જો આપણે પ્રાચીન ઋષિઓ દ્વારા આપેલા મંત્રોનો સાચો અર્થ જાણવા ઈચ્છીએ છીએ તો આપણે પોતાની બુદ્ધિક્ષ્ણને એમના જેવી મહાન બનાવવી પડશે. માત્ર પાંડિત્યથી સંપૂર્ણ સત્યને જાણી શકાતું નથી.

અમે વેદો વિશે કંઈક ચિંતન રજૂ કર્યું. જો ખરેખર આપણે વેદ વિદ્યાને સમાજમાં પ્રસારિત કરવા ઈચ્છીએ છીએ, તો આપણે એને અતિ સરલ તથા વ્યવહારિક રૂપ આપવું પડશે. આજે જે મનુષ્ય યજ્ઞ-હવનો વગેરેની તથા શાસ્ત્રોની વાતો કરે છે એનું જીવન શાસ્ત્રને અનુરૂપ હોવું જોઈએ. માત્ર ઉપદેશનો સ્થાયી પ્રભાવ પડશે નહીં. એમાં પણ બ્રાહ્મણોએ બ્રાહ્મણત્વમાં સ્થિત થઈને આગળ વધવું પડશે.

સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ વાત તો એ છે કે હવે આપણે પુનઃ કલિયુગના અંત તથા સતયુગના આદિકાલના સંગમ પર છીએ. પરમાત્મા પુનઃ સંપૂર્ણ જ્ઞાન આપી રહ્યા છે. દેવ સંસ્કૃતિની સ્થાપના કરી રહ્યા છે. મનુષ્યમાં છુપાયેલા

દેવત્વને જગાડી રહ્યા છે. આપ આવો અને સ્વયં પરમ સત્યથી વેદો તથા શાસ્ત્રોનો સાર જાણી લો.

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૧૬નું અનુસંધાન) યુવા શોઝ શિવ સતયુગ-ત્રેતાયુગમાં જન્મોની ક્વોલિટી અને સમય નિશ્ચિત થશે. દાખલા તરીકે મારું જીવન હંમેશા યોગયુક્ત, યુક્તિયુક્ત, ધારણયુક્ત અને બેહદની સેવા માટે જ તત્પર રહ્યું છે તો મને સતયુગ-ત્રેતામાં મહારાજા - મહારાણી બનતાં કોઈ રોકી ના શકે. ભલે ને હું સેન્ટર પર રહું છું કે ઘર-ગૃહસ્થમાં, હું ગરીબ છું કે પછી શ્રીમંત. વળી એક વાત નોટ કરી હશે કે દરેક પદ માટે યોગ અતિ આવશ્યક વિષય કેમ છે ? કારણ કે સતયુગ-ત્રેતામાં સંસાર યોગબળથી જ ચાલે છે, ત્યાં મૃત્યુ નથી પરંતુ શરીરને છોડવાની પ્રક્રિયા છે. અહીંયા અશરીરી બનવાનો અભ્યાસ તથા બાબાની સાથેના યોગનો અભ્યાસ જ મારા જન્મની સંખ્યા નક્કી કરશે. સરળ ભાષામાં કહું તો શું આપને એવું નથી લાગતું કે સતયુગના આરંભના નવલાખ આત્માઓ જ યોગ વિષયમાં માહિર છે, જેના આધારે તેઓ ૮૪ જન્મના અધિકારી બન્યા છે ? તો આવી જાઓ યુવા શોઝ શિવના હરોળમાં !

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૨૩નું અનુસંધાન) ...કોઇ

જાત પર તમે પોતે કાબુ રાખી શકો તેવી શક્તિ ‘આત્મા’ છે. આત્મ સંયમ કેળવતા જશો અને પછી તમારો સ્વભાવ પર કાબુ રાખી શકશો.

ગુસ્તાને જીત્યો એટલે જગ જીત્યું એમ જ માનજો. જીવનમાં લક્ષ્ય સ્થાને પહોંચવા માટે પછી તો તમારો માર્ગ એકદમ સરળ થઈ પડશે અને સરળ માર્ગ જતા મન ઈચ્છિત સિદ્ધિ મેળવી શકશો.

॥ ઓમશાંતિ ॥

યુવા વિભાગ યુવા શોભ શિવ !

બ્ર.કુ. વિવેકાનંદ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ

વહાલા યુવા ભાઈ-બહેનો,

બ્રાહ્મણ જીવનનો ચોથો વિષય સેવા છે. તેની અસર સંસાર ઉપર કેવી રીતે થાય છે તેની ચર્ચા કરીએ. શિવપિતાએ કહ્યું છે કે સેવા થકી પદની પ્રાપ્તિ થાય છે. સેવાના વિષયમાં સ્વ-સેવાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું છે. આત્માઓની સેવા કરવા માટે શિવપિતા પરમધામ છોડી સૃષ્ટિ ઉપર આવ્યા. પરમાત્માનું લક્ષ્ય એક સત્ય ધર્મ તથા એક રાજ્યની સ્થાપના કરવાનું છે. જ્યારે એક ધર્મ અને એક રાજ્યની વાત આવે ત્યારે એક વાત સ્પષ્ટ છે કે ભવિષ્યમાં પરમાત્મા દ્વારા એવી વ્યવસ્થા ઉભી કરવામાં આવી રહી છે જે મૂલ્યો આધારિત હોય, તથા આત્માઓએ વર્તમાન સમયમાં આપેલા યોગદાન તથા સેવાનું ફળ હોય. વિશ્વની ધુરા પણ એવી જ વ્યક્તિને સોંપવામાં આવે જેમાં ઉદાર ભાવના હોય, આપવાની વૃત્તિ હોય, મનની વિશાળતા હોય અને ૨૫૦૦ વર્ષ સુધી આ સંસારને નિર્વિઘ્ન રીતે ચલાવવાની ક્ષમતા હોય. આ બધા લક્ષણો સેવાધારીમાં હોય છે. એટલે જ પરમાત્માએ કહ્યું છે કે બેહદના સેવાધારી બનો.

જોવામાં આવ્યું છે કે સેવા વિષય સૌને અતિપ્રિય છે. કેટલીક વ્યક્તિઓ જ્ઞાન-યોગ કે ધારણાને એટલું મહત્ત્વ આપતા નથી પણ સેવા માટે બધું જ ન્યોછાવર કરવા તત્પર થઈ જતી હોય છે. સેવાનું ફળ તો મળવાનું છે. એ નિશ્ચિત છે. પણ આપણું લક્ષ્ય છે - ૨૧ જન્મનો વારસો. અર્થાત્ સતયુગના આદિથી રાજધરાનું.

સેવા શબ્દમાં ઘણી મહીનતા છે. શિવપિતાએ કહેલી સેવાનો અર્થ એ નથી થતો કે

કોઈ વીઆઈપીઝને ગીફ્ટ આપી એની સાથે ફોટા પડાવી મેગેઝીનમાં આપી દીધા. સારી રીતે પ્રવચન આપી લોકોની વાહવાહ મેળવી લીધી, આ ભાઈ ખૂબ સારા સેવાધારી છે એવું સર્ટીફિકેટ મેળવી લીધું કે પછી વોટ્સએપ પર આવેલા મેસેજને ફોરવર્ડ કરી દીધા, નેટ પરથી ઇન્ફોર્મેશન મેળવી ગોઠવી લોકોની સામે દર્શાવી દીધી વગેરે-વગેરે. શિવપિતાએ આપેલી સેવાની પરિભાષા છે. - મન-વચન-કર્મથી સંબંધ-સમ્પર્કના આત્માઓનું કલ્યાણ, નેકી કર દરીયા મેં ડાલ, સેવા કર્યા પછી ન ચિંતન કે ન વર્ણન, સંકલ્પ માત્રમાં મેં સેવા કરી એ ભાવથી પણ ઉપરામ સ્થિતિ, ન ટોલીની અપેક્ષા કે ન પ્રશંસાની ઈચ્છા, ન માનની ભૂખ કે ન આગળ વધવાની ચિંતા, નિમિત્ત ભાવ - નિર્માણ ભાવ - નિર્મલ વાણીથી સૌને આગળ વધારવાની ભાવના, કરન કરાવનહારની સ્મૃતિથી આપવાની વૃત્તિ, સૌનું કલ્યાણ થાય, સૌનો વિકાસ થાય એ ઉદ્દેશમાં જન્મેલી ભાવના સાથેની સેવા.

સ્વ સેવા - બ્રહ્માકુમારીઝનાં મુખ્ય પ્રશાસિકા આદરણીય જાનકી દાદીજી હંમેશા કહે છે કે હું લપ ટકા સ્વ સેવા ઉપર ધ્યાન આપું છું. શા માટે ? એ બાબત પર ચિંતન ચાલ્યું કે અંતિમ પળોની સેવા કઈ છે ? આત્માઓને એક સેકંડમાં મુક્તિ-જીવનમુક્તિ આપવાની સેવા જ અંતિમ પળોની સેવા રહેશે. અવ્યક્ત બાપદાદાએ આ વાતનો (સ્વ સેવા) ઈશારો આપતાં કહ્યું છે કે એસે નહીં સોચના કિ અભી કુછ સમય તો પડા હૈ. ઈતને મેં વિનાશ હોના નહીં હૈ. યહ નહીં સોચના. વિનાશ અચાનક હોના હૈ. પૂછકે નહીં આયેગા કિ હા

તૈયાર હો ? સખ અચાનક હોના છે. પહલે હી સુના દેતે છે કિ અલબેલે કભી નહીં બનના. ચારોં હી સબ્જેક્ટ મેં એલર્ટ. ઉસ સમય નહીં કહના કિ બાપદાદા અભી આવો, અભી સાથ નિભાવો, અભી થોડી શક્તિ દે દો, તો ઉસ સમય નહીં દેંગે. અભી જમા કરલો. જિતની ચાહિએ, જેસી ચાહિએ. સબકો ખુલી છુટ્ટી છે. ખુલે ભંડાર છે, જિતની શક્તિ ચાહિએ, જો શક્તિ ચાહિએ લે લો.

એક વાત તો સીધી છે કે કોઈને આપવું હોય તો તે આવડત કે લાયકાત તો પોતે કેળવવી જ પડે ને ! આવડત કે લાયકાત કેળવવી એટલે પોતાની જાતને સર્વ ગુણોથી ભરપૂર કરવા, સર્વ શક્તિઓથી સંપન્ન બનાવવું.

વાચા સેવા - શિવપિતા પાસેથી મળેલું જ્ઞાન વાણીથી લોકો સુધી પહોંચાડવું એ વાચા સેવા છે. વળી બાપદાદા કહે છે કે વાણી દ્વારા કરેલી સેવા પ્રજા કે ભક્તને જન્મ આપે છે.

મનસા સેવા - મનના માધ્યમથી શુભ ભાવનાઓ, શક્તિઓ કે ગુણોના પ્રકંપનોને લોકો સુધી પહોંચાડવા એ મનસા સેવા છે. વાણી કરતા મનસા વધારે શક્તિશાળી સાધન છે. જો આપણે મનથી આત્મા સુધી પહોંચવાની આવડત કેળવેલી હશે તો આ આવડત એક મહારાજાની લાયકાત વિકસાવશે. આ સેવાથી માર્ફક ક્વાલિટીની સેવા થાય છે. શિવપિતા કહે છે કે વહ માર્ફક બને ઔર આપ માર્ફટ બનો.

કર્મણા સેવા - પરમાત્માએ આપેલા જ્ઞાનને આત્મસાત કરી વ્યવહાર, ચાલ-ચલગત દ્વારા લોકો સુધી પહોંચાડવાની સેવા એટલે કર્મણા સેવા છે. આ સેવા સૌથી પ્રભાવશાળી છે. કર્મણા સેવામાં મનસા-વાચા-સેવા સમાયેલી જ છે. આ સેવા થકી વારીસ ક્વાલિટીની સેવા થાય છે. કારણ શિવપિતાએ અનેક વાર કહેલું છે કે અભી મનુષ્ય

સુનના નહીં દેખના ચાહતે છે. આપકા ચહેરા, ચલન બાપદાદા કો પ્રત્યક્ષ કરેં.

ઉપરોક્ત ચિંતનને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ તો એમ કહી શકાય કે મહારાજા બનવા માટે ત્રણે પ્રકારની સેવા કેમ આવશ્યક છે ? ૨૧ જન્મો સુધી મહારાજા-મહારાણી બનવું અર્થાત પોતે ૨૧ જન્મ રાજધાનીને સંભાળી શકે એટલી લાયકાત કેળવવી અર્થાત સર્વ શક્તિઓ તેમજ સર્વ ગુણોથી સંપન્ન થવું, ૨૧ જન્મ સુધી રાજકુમાર-રાજકુમારી ક્વાલિટીના (દરેક જન્મ માટે બે બાળકો એટલે કે ૪૨) વારીસની સેવા કરવી તેમજ ૨૧ જન્મ જેના ઉપર રાજ કરી શકીએ એટલી પ્રજા બનાવવી.

આ રહી સતયુગ ત્રેતાની વાત. પણ શિવપિતા તો કહે છે કે તમારા દરેક સંકલ્પ, વાણી અને કર્મની અસર સંપૂર્ણ કલ્પ ઉપર પડે છે. તમે મન-વચન-કર્મથી જેટલાને સંદેશ આપશો તેટલા ભક્તો પણ બનશે. જેટલા વધારે ભક્તો તેટલું મોટું મંદિર. આ બધી વાતોનો એક જ સાર છે કે રજાઈ છોડો તો રાજાઈ મળે. અર્થાત આજસ, અલબેલાપન, બહાનાબાજુ, દેખાદેખી, ખેંચતાણી, ઊંઘ જેવા મહા વિઘ્નો ઉપર વિજય પ્રાપ્ત કરી ભગવાનને પ્રત્યક્ષ કરવા હઠ્ઠી-હઠ્ઠી સેવા કરો. મનસા-વાચા-કર્મણા સેવા માટે કોઈ ૪૦ કુટ બાય ૨૫ કુટના સ્ટેજની જરૂર નથી. તમે જ્યાં ઉભા છો, બેઠેલા છો એ બે કુટ બાય બે કુટની જગ્યા જ તમારું સ્ટેજ છે. ભગવાન આવી ગયા છે એ વાણી, એનું કલ્યાણ થાય એ મનસા અને મને ભગવાન મળ્યા છે એ ચહેરા-ચલનથી દેખાતી ખુમારી સૌથી મોટું સ્ટેજ અને પ્રવચન છે.

આ ચારે વિષયોની અસર આપના જીવન પર એટલે કે આપણે બ્રાહ્મણ બન્યા ત્યારથી લઈ સૃષ્ટિના અંત સુધી કેવી રીતે રહી ? તેના આધારે

(અનુસંધાન પેજ નં. ૧૪ પર)

આધ્યાત્મિક કન્યા શિક્ષણગૃહ - નડિયાદ

બ્ર.કુ. ચંદ્રવદન ચોકસી, નડિયાદ

નડિયાદ નગરની મધ્યમાં, ગુરુકૃપા સોસાયટીમાં, આજથી ૨૮ વર્ષ પૂર્વે ૧૯૮૯ના જૂન માસથી માત્ર છ કન્યાઓથી શરૂ કરવામાં આવેલ કન્યા છાત્રાલયમાંથી અત્યાર સુધીમાં સેંકડો કન્યાઓએ આધ્યાત્મિક વાતાવરણમાં રહીને, શાળા-કોલેજના બાહ્ય શિક્ષણની સાથે સાથે સર્વોચ્ચ પરમાત્મા જ્ઞાનની પાલના તથા સમર્પિત બહેનોની સ્નેહભરી સંભાળ નીચે, સંસ્કાર સિંચન અને બહુમુખી વ્યક્તિત્વ વિકાસ દ્વારા જીવન ઘડતર કર્યું છે. પચાસ જેટલી કન્યાઓ માટે સુચારુ રૂપે સગવડ ધરાવતા આ છાત્રાલયમાં ૨૦૦૧ થી ૨૦૦૫ - પાંચ વર્ષ સુધી 'બ્રહ્મકુમારીઝ ટ્રેઈનીંગ'ના છ માસ સુધીના કોર્ષનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાંથી શિવ પરમાત્માના વિશ્વ પરિવર્તનના મહાન સેવાકાર્યમાં અનેક કન્યાઓએ પોતાનું જીવન સમર્પિત કરેલ છે. આજે પણ ગુજરાત અને ગુજરાત બહારના સેવાકેન્દ્રોમાં તેઓ સેવારત છે.

ગુજરાત સરકાર અને કેન્દ્ર સરકારે પણ કન્યા કેળવણીનું મહત્ત્વ સમજી અનેક પ્રકારે પ્રોત્સાહન આપી સહાયની યોજનાઓ બનાવી છે. માતા-પિતા પણ કન્યા કેળવણીનું મહત્ત્વ સમજવા લાગ્યાં હોવાં છતાં તેઓના મનમાં પ્રવર્તમાન સમયના કલુષિત વાતાવરણમાં પોતાની કન્યાઓના સંસ્કાર અને સુરક્ષા સંબંધી સતત ચિંતા રહેતી હોય છે. બ્રહ્મકુમારી સંસ્થા સાથે જોડાયેલાં તેમજ સંપર્ક-સંબંધ ધરાવતાં વાલીઓ પોતાની કન્યાઓને આ છાત્રાલયમાં પ્રવેશ અપાવીને નિશ્ચિંતતાનો અનુભવ કરે છે. અહીં રહીને અભ્યાસ કરી બાળાઓને વ્યક્તિત્વની સાથે સાથે સંસ્કાર સિંચન અને આધ્યાત્મિક

વિકાસની અનેક તકો પ્રાપ્ત થાય છે. શારીરિક, બૌદ્ધિક, સામાજિક તથા સાંસ્કૃતિક સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લઈ પુરસ્કારો તથા પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત કરે છે. માઈન્ટ આબુમાં જઈ સ્ટેજ પર પોતાના કૌશલ્યોની અભિવ્યક્તિ કરતી રહે છે. અહીં તેઓને સમૂહજીવનમાં સ્વચ્છતા, સાદગી, સ્વનિયંત્રણ, પ્રામાણિકતા, પરોપકાર અને નૈતિકતાના પાઠો શીખવા મળે છે.

સંસ્થાની શરૂઆત માટે જરૂરી મકાન અને રમતગમત માટે મેદાનની સુવિધા પ્રાપ્ત કરાવવા માટે લંડન નિવાસી દાતા સ્વ. રમણકાકાનો અત્રે ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય ગણાશે. વિદેશથી દર વર્ષે નડિયાદમાં આવી રહેતા તેઓએ અમદાવાદ નારણપુરા કેન્દ્ર દ્વારા ચાલતા શિક્ષણગૃહની મુલાકાત લીધી હતી. બી.કે. ચંદ્રિકાબેન પાસેથી જ્ઞાન મેળવ્યા બાદ નડિયાદમાં પણ કન્યાઓ માટે આવી હોસ્ટેલ ઊભી કરવાની ભાવના તેમણે બી.કે. પૂર્ણિમાબેન સમક્ષ રજૂ કરી હતી. તેમની ઈચ્છાની પૂર્તિ અર્થે સમર્પિત બહેનોને હોસ્ટેલના સંચાલન માટે મૂકવામાં આવી. આજ સુધીમાં સેંકડો કન્યાઓએ અહીંની કન્યા હોસ્ટેલમાં રહીને જીવનની કેળવણી પ્રાપ્ત કરી વિકાસ કર્યો છે. તેમાંથી કેટલીક કન્યાઓએ પરમાત્માના આ સેવા યજ્ઞમાં જીવન પણ સમર્પિત કર્યું છે. આવું શ્રેષ્ઠ ઈશ્વરીય કાર્ય અવરોધોની વચ્ચે પણ ઉમંગ ઉત્સાહથી સતત ચાલી રહ્યું છે, જે પરમાત્માની કૃપાનું જ પરિણામ છે.

હવે વાંચો,

કન્યા શિક્ષણગૃહમાં રહેતી બે કન્યાઓના અનુભવો.

કુ. શિલ્પા (ફર્સ્ટ યર, સાયન્સ કોલેજ)

મારો લૌકિક જન્મ કચ્છ, માંડવી નજીકના બીડડા ગામમાં. અહીં બચપણથી હું બ્રહ્માકુમારી સંસ્થાના સંપર્કમાં આવી. ઘો. ૧૨ સુધી મેં માંડવીની હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કર્યો. સંસ્થાનું જ્ઞાન તેમજ જીવન પદ્ધતિ મને ખૂબ પસંદ પડ્યાં. કોલેજ શિક્ષણ માટે મને ચિંતા હતી કે કોલેજના વાતાવરણમાં સંગઠોષને કારણે પરમાત્માનો પવિત્ર માર્ગ ચૂકી તો નહીં જવાય ને ? શિવબાબાને પણ મારી ચિંતા તો હોય જ ને ? મને રસ્તો મળી ગયો. હું જે સેવાકેન્દ્ર પર જતી હતી તે કેન્દ્રના નિમિત્ત બી.કે. લીનાબહેને નડિયાદમાં ચાલતા કન્યા શિક્ષણગૃહમાં ફોન કરીને મારા માટે સાયન્સ કોલેજમાં એડમિશન માટે વાત કરી. મને કહ્યું, ‘નડિયાદના કન્યા શિક્ષણગૃહમાં તારી વ્યવસ્થા થઈ જશે. તને રોજ યોગ-મુરલી અને આધ્યાત્મિક વાતાવરણ દ્વારા પાલના પણ મળશે.’

નડિયાદની બહેનોએ સાયન્સ કોલેજના પ્રિન્સિપાલને મળીને મારું એડમિશન નક્કી કરી આપ્યું. આ સમાચારથી હું હોંશભેર નડિયાદ કન્યા છાત્રાલયમાં ૨૦૧૬ના જૂનમાં આવી પહોંચી. હોસ્ટેલમાં તથા કોલેજમાં હું વાઈટ ડ્રેસ અને બેજ પહેરીને જ જાઉં છું. કોલેજની મારી ફ્રેન્ડ્સ તેમજ પ્રોફેસરો નવાઈ પામી અનેક પ્રશ્નો પણ પૂછે છે. હું હોંશભેર તેમની સાથે આધ્યાત્મિક જ્ઞાન, રાજયોગ અને શ્રેષ્ઠ લાઈફ સ્ટાઈલની ચર્ચા કરું છું. તેમને જવાબ આપું છું કે આ વાઈટ ડ્રેસ અને બેજ તો પીસ અને પ્યોરીટીના પ્રતીક છે. જે, મને ગોડલી સ્ટુડન્ટની અને ભવિષ્યમાં આવનાર નૂતન વિશ્વ માટે તૈયાર થવાની સ્મૃતિ આપે છે. બ્રહ્માકુમારી એ કોઈ ધાર્મિક સંસ્થા નહીં પણ મારો ઈશ્વરદત્ત પરિવાર છે.

અહીં હોસ્ટેલની દીદીઓની સ્નેહભરી

પાલના તથા કુમારીઓ સાથેની પ્રવૃત્તિઓ વચ્ચે મને મારા ઘરની યાદ સતાવતી નથી. હું કોલેજમાં થતી સ્પર્ધાઓ તેમજ છાત્રાલયમાં થતાં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોમાં પણ ભાગ લઉં છું. આ બધી પ્રવૃત્તિઓમાં બ્ર.કુ. સંઘ્યાદીદી, ચોકસીદાદા તથા બિપિનમામા અમને ખૂબજ પ્રોત્સાહન આપે છે. કોલેજમાં જે કોઈ ફ્રેન્ડ્સનો પરિચય થાય છે તેઓને હું બાબાના જ્ઞાનથી માહિતગાર કરી સેવાનો આનંદ મેળવું છું. આથી મારી ખુશીનો પાર નથી રહેતો. અમૃતવેલાનો યોગ, વહેલી સવારે બાબાની મુરલી તથા નિયમિત નુમાશામનો યોગ અમે ચૂકતાં નથી. હોસ્ટેલ સામેના ‘આનંદપાર્ક’માં અમે અવારનવાર રમીએ પણ છીએ. માઉન્ટ આબુ, વિદેશો તથા વિવિધ સેવાકેન્દ્રોથી આવતાં મહારથી ભાઈ-બહેનોના કલાસીસ પણ અમારા જીવન ઘડતરમાં પ્રેરણાદાયી બને છે. અહીંના પુસ્તકાલયનો પણ અમે લાભ લઈએ છીએ. કોલેજના મારા મિત્રો પણ મને જોઈ ‘ઓમ્શાંતિ’ બોલતા થઈ ગયાં છે. અહીં ન આવી હોત તો મને આવું સુરક્ષિત વાતાવરણ બીજે ન મળ્યું હોત.

અહીં આવ્યા પછી મારા ગુસ્સામાં ઘટાડો થયો છે. શાંત અને અંતર્મુખી બની છું. પેપર્સ આવે ત્યારે બાબાની મદદ મળી રહેતી હોય છે. અહીંથી બહાર જતાં પૂર્વે બાબાની સ્મૃતિ, દીદીઓની દ્રષ્ટિ અને શુભભાવના લઈને જવાનું હોય છે તેથી બહારના કલુષિત વાતાવરણ, વાઈબ્રેશનની અમારા પર અસર ન થાય.

બાબા માટે મનમાં આ ભાવ રહે છે કે -

યહ દિલ હરપલ ગાતા રહતા, એહસાન તુમ્હારા,
ઓ બાબા.

બદલી હમારી કિસ્મત, પાકે પ્યાર તુમ્હારા,
ઓ બાબા.

હમ ખુશનસીબ હૈં, સ્નેહ ભરી ગોદમેં પલ રહે હૈં,

ઓ બાબા. દામનમેં ભરકે ખુશિયા, કુલોં-સા મર્દક રહે હેં.

ઓ બાબા.

હવે વાંચો સિનિયર કુમારી

બી.કે. કોમલનો અનુભવ -

૧૧ વર્ષની નાની ઉંમરમાં જ મેં નડિયાદ સેવાકેન્દ્ર સંચાલિત કન્યા શિક્ષણગૃહમાં ૨૦૦૬ના જૂન માસથી ઘો. ૭માં પ્રવેશ મેળવી લીધો. આ મારો પોતાનો નિર્ણય હતો. મારા માતા-પિતાની ઈચ્છા ન હતી કે આટલી નાની ઉંમરે હું હોસ્ટેલમાં જાઉં. ઘરમાં તો બધાંને એમ જ હતું કે હું હોસ્ટેલમાં નહીં રહી શકું, પરંતુ મારી મક્કમતા જોઈ તેઓએ સંમતિ આપી દીધી.

અહીંની શાળામાં હું પ્રગતિ કરતી રહી. અભ્યાસમાં અવ્વલ નંબર આવતી. જ્ઞાન અને યોગમાં રસ પડવા લાગ્યો. દિનપ્રતિદિન સ્ટડીમાં તથા અન્ય પ્રવૃત્તિઓમાં પણ ઉન્નતિ થવા લાગી. હોસ્ટેલમાંથી જ બાળ વ્યક્તિત્વ વિકાસના પ્રોગ્રામોમાં માઉન્ટ આબુ જવા લાગી. સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ તથા ઔદ્ધિક સ્પર્ધામાં ભાગ લઈ નંબર મેળવવા લાગી. વાંચનનો મને ખૂબ શોખ. સારા વિચારોની મેં ડાયરી બનાવી લીધી. કોઈ કોઈ સભાઓમાં મને એંકર તરીકેનો યા વ્યક્તવ્ય આપવાનો પણ અવસર મળવા લાગ્યો. ૨૫ થી ૩૦ કન્યાઓ સહિતના વિશાળ ઈશ્વરીય પરિવારમાં હું હળીમળીને સંગઠનમાં રહેતાં શીખી ગઈ. સૌ સાથેની રીતભાત, ચાલચલન, રસોઈ, સફાઈ, કમ્પ્યુટર, વાતચીત-વ્યવહાર બધું જ અહીં શીખવા મળ્યું, જે કન્યાઓના ભવિષ્ય માટે ખૂબ જ આવશ્યક હોય છે.

અહીં રહીને પરમાત્મ જ્ઞાનમાં હું નિશ્ચય બુદ્ધિ બની. અમૃતવેલા, મુરલી ક્લાસ, નુમાશામ યોગ તથા ટ્રાફિક કંટ્રોલ દ્વારા મારી જીવન સફર

ખુશનુમા બનવા લાગી. સંયમ-નિયમ અને શ્રીમતનું હું જીવનમાં પાલન કરવા લાગી. સિનિયર બહેનો અને ભાઈઓનો વિશ્વાસ પ્રાપ્ત કરી શકી. મારા જીવન ઘડતરમાં બાબાની પાલના અને દીદીઓનો જાળો અમૂલ્ય રહ્યો છે.

બી.સી.એ.ની કોલેજમાં મને સફેદ ડ્રેસ અને બેજ સાથે જોઈને મારી ફેન્ડ્સ મને કહેતી, ‘કોમલ, તું રંગીન ડ્રેસ કેમ નથી પહેરતી ?’ ફેશન કેમ નથી કરતી ? ટ્યુશન ક્લાસમાં નથી જતી છતાં તારા હાઈએસ્ટ માર્ક કેવી રીતે આવે છે?’ હું કહેતી, ‘મેડિટેશન, માત્ર મેડિટેશન. મેડિટેશન મારી બુદ્ધિને એકાગ્ર રાખે છે. મારું મન વિકારી દુનિયામાં ભટકતું નથી.’

હું તેઓને હોંશભેર પરમાત્માનો પરિચય અને રાજયોગની પ્રાપ્તિ સંબંધી વાતો કરતી. રક્ષાબંધન જેવા પ્રોગ્રામો યા ગુરુવારના દિવસોએ હું તેઓને સેવાકેન્દ્ર પર નિમંત્રણ આપતી. કોલેજમાં પણ જ્યારે મિત્રો મળે, મારી વાતોનો વિષય મોટા ભાગે આધ્યાત્મિક જ્ઞાનનો જ રહેતો.

બી.સી.એ.ની લાસ્ટ એક્ઝામમાં હું ફર્સ્ટ ક્લાસ વીથ ડિસ્ટિંગ્શન પાસ થઈ. એ જ કોલેજમાં એમ.સી.એ.માં એડમિશન મળ્યું હતું. બીજી બાબુ જોબ માટે પણ કોલ હતો. પરંતુ બાબા મને ખેંચી રહ્યા હતા. કોલેજ પૂરી થતાં જ મે માસમાં ટીચર્સ ટ્રેનિંગ માટે શાંતિવન, આબુરોડ જવાનું નક્કી કર્યું. મારા મમ્મી-પપ્પાએ પણ છુટ્ટી આપી હતી. ત્યારબાદ અહીંના કન્યા શિક્ષણગૃહમાં જ સેવા આપું છું. દસ વર્ષ પહેલાંની મારી કિશોરી અવસ્થાની યાદ અપાવતી કન્યાઓ વચ્ચે બાબાના ઘરમાં રહી નિર્વિઘ્નરૂપે જીવનની સફરને માણી રહી છું. હું તો માત્ર પ્રવાસી છું. મારી જીવન નૈયાને હંકારનાર સુકાની તો છે શિવબાબા. ગઈ કાલે ૧૧ વર્ષની કિશોરી રૂપે

(અનુસંધાન પેજ નં. ૨૨ પર)

નિમિત્ત સેવાધારી

બ્ર.કુ. કેશુભાઈ પટેલ, મહાદેવપુરા, પ્રાંતિજ

પરમપિતા પરમાત્મા શિવે 'રાજસ્વ અશ્વમેઘ અવિનાશી રુદ્ર ગીતા જ્ઞાન યજ્ઞ'ની રચના કરી છે. કુંભકર્ણની જેમ અજ્ઞાન નિદ્રામાં પડેલા અનેક આત્માઓ સુધી જ્ઞાનનો સંદેશ પહોંચાડવા માટે બ્રહ્માવત્સો નિમિત્ત બન્યા છે. કોઈ અજ્ઞાત અને અજ્ઞાન આત્મા એમ ન કહી જાય કે શિવબાબા આ ઘરા પર અવતરી ચૂક્યા છે તેની મને તો કોઈ જાણ જ ન થઈ, મને કોઈ સંદેશ પણ ન મળ્યો ! તમે આ નિમિત્તસેવાધારી આત્માઓ, યજ્ઞ વાહકો છો. તમારે જ આ સંદેશ ઘર ઘર સુધી પહોંચાડવાનો છે. શિવસંતાનો યાદ રાખો કે - તેઓ એક મત, એક રાજ્ય, એક ધર્મની સ્થાપનાના નિમિત્ત છે.

નવી સતયુગી રાજધાની સ્થાપનાર શિવબાબાના સહયોગી અને સાથીદાર શિવસંતાન, આત્માઓ છે. શિવસંતાનોએ બાબાના ગુપ્ત મદદગાર બની, નિમિત્ત બની, સેવાયજ્ઞમાં પૂર્ણ સહયોગી બનવાનું છે. આવા આત્માઓને શિવબાબાએ ગુપ્ત વોરિયર્સ પણ કહ્યા છે. શિવબાબાનું એક મહાવાક્ય યાદ રાખો કે - બાબા જેને નિમિત્ત બનાવે છે. બધા એની સાથે છે. ડગલે ને પગલે બધા શિવબાબા, બ્રહ્માબાબા અને સેવાધારી આત્માઓ સાથે નિભાવશે.

શિવબાબાના સેવાયજ્ઞમાં સામેલ થઈ ઘર-ઘર, ગામ-ગામ, રાજ્ય-રાજ્ય, દેશ-દેશ, આત્મા-આત્મા સુધી જ્ઞાન પહોંચાડવાનું છે. નવા સેવાકેન્દ્રો ખોલવા, નવી ગીતાપાઠશાળાઓ ખોલવી, ચલાવવી તે યજ્ઞનું સેવા કાર્ય છે. કોઈ સ્થળે ગીતાપાઠશાળા માટે મકાન પ્રાપ્ત ન થાય તો, પોતાના રહેવાના મકાનના એક અલાયદા

રૂમમાં પણ ગીતાપાઠશાળા ખોલવાના નિમિત્ત બનો અને સેવાયજ્ઞમાં ભાગીદાર બનો.

શિવબાબા નવી દુનિયા, સતયુગી દુનિયાનું સ્થાપના કાર્ય કરી રહ્યા છે. આ ભગીરથ કાર્યમાં તેમના બાળકોનો પણ સાથ માગે છે. કૃષ્ણે પણ ગોવર્ધન પર્વત ઉંચકવા ગોકુળવાસીઓની ટચલી આંગળીઓનો સહયોગ લીધો હતો. શિવબાબા સર્વશક્તિમાન છે. એકલા હાથે પણ સતયુગ નિર્માણ કરી શકે, પરંતુ શિવબાબાના સંતાનોએ સતયુગી દુનિયાની રચનામાં સહયોગી બની નિમિત્ત બનવાનું છે.

સેવાધારી એ છે કે, જે સમર્પણ ભાવથી સેવા કરે છે. સેવામાં જરા પણ મારા પાણો ભાવ હોવો ન જોઈએ. જ્યાં મારાપણું હશે તો સફળતા નહિ હોય. જો કોઈ એમ સમજે કે આ કામ મેં કર્યું, આ મારો વિચાર છે. મેં આ ફરજ પૂરી કરી - આ મારા પણું એ પણ એક મોહ છે. પરંતુ સદાય સ્મૃતિમાં રાખવું કે, હું તો નિમિત્ત માત્ર છું. શિવબાબા મારા દ્વારા સેવા કરાવે છે. આ મારું ઘર નથી, પરંતુ સેવાસ્થાન છે. તો સમર્પણ ભાવથી નિર્માણ અને નષ્ટોમોહા બની સફળતા પ્રાપ્ત કરશો.

લોકમેળા કે ધાર્મિક મેળાવડાઓના પ્રસંગે આપણી સંસ્થા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય સેવાકેન્દ્રો દ્વારા સ્ટોલ તથા પ્રદર્શન ગોઠવે છે. આવા સ્ટોલ કે પ્રદર્શન પર આત્માઓ સેવા આપવા જાય છે. સેવાના ભાવ સાથે સેવા કરે છે. પછી એમ ન થવું જોઈએ કે, હું હતો તો આ કામ પૂર્ણ થયું ! મારા લીધે જ સફળતા મળી ! મારા જેવું કામ કોઈ કરી ન શકે, આમ મારા પણું આવવું ન જોઈએ પરંતુ એવી સમજ અને જ્ઞાન

હોવું જોઈએ કે આ સેવાયજ્ઞમાં હું એક નિમિત્ત માત્ર છું. મને બાબાએ સેવા કરવા કહ્યું તેથી સેવા કરી, સફળતા તો શિવબાબાએ અપાવી છે.

યોગ દરમિયાન યોગી આત્મા શિવબાબા સાથે રૂઢિચિહાન કરે છે. ત્યારે પરમપિતા તમને આહ્વાન કરે છે. કહે છે કે બાળકો ! મેં બધા જ ખજાના તમારા માટે જ ખુલ્લા મૂક્યા છે. ઝોળી ભરી ભરીને લઈ જાઓ અને જરૂરતમંદોને આપો. હવે તમારે શું કરવાનું છે ? તમારે તો શિવબાબા પાસેથી જે લીધું તે જ જરૂરિયાતવાળા આત્માઓને આપવાનું છે. આપનારા શિવબાબા છે. લેનાર અન્ય આત્માઓ છે. તમે તો માધ્યમ છો. નિમિત્ત છો. તો તમારે તો યોગ દરમિયાન માત્ર નિમિત્ત બનીને - શાંતિ, શક્તિ, દૈવી ગુણોના શક્તિશાળી વાઈબ્રેશન પહોંચાડી સેવા કરવાની છે. શિવબાબાએ કરાવ્યું અને મેં આત્માએ કર્યું. હું તો નિમિત્ત છું એ જ ભાવ પેદા કરવાનો છે.

ઘણી વખત સેવાકેન્દ્રોથી દૂર દૂરના ગામોમાં નવી-નવી ગીતાપાઠશાળાઓ ખૂલતી જાય છે અને ત્યાં સુધી સેવાકેન્દ્રની શિક્ષિકા બહેનો જઈ શકતી નથી. ત્યારે તેવા સંજોગોમાં તમારી પાસેની આવી નવી નવી ગીતાપાઠશાળાઓમાં મુરલી વાંચવાની અને જ્ઞાન સમજાવવાની સહજ તક મળે છે. તો આવી તક ઝડપી લઈ સેવાના નિમિત્ત બની શકો.

શિવબાબાનું જ્ઞાન અને સંદેશ, આ સંગમયુગના સમયે ઘર ઘર અને વ્યક્તિ-વ્યક્તિ સુધી પહોંચાડવા મોટા મોટા મેળાવડા અને પ્રદર્શન ગોઠવવા પડતા હોય છે. આવા મોટા મોટા કાર્યો માટે વધુ ખર્ચ પણ થતો હોય છે. બ્રહ્માબાબાએ આવા કાર્યોમાં બ્રહ્માવત્સોનો જ સાથ લીધો છે. સેવાદારીઓ તન, મન અને ઘનથી સેવા કરે છે. સેવાદારી આત્માઓ ઘન એકઠું કરવામાં નિમિત્ત બનીને પણ સેવા કરી શકે છે. કોઈપણ નિમિત્તે કરેલી સેવા, બેહદ સહયોગી બનાવશે.

દુનિયામાં ઈશ્વરને પામવાનો રસ્તો ઈશ્વર જ બતાવે છે. હે આત્માઓ ! તમે તો ઈશ્વરીય સંદેશો પહોંચાડનાર ઈશ્વરીય સંતાનો છે. એક કલ્પ પહેલાં જે બાળકો નિમિત્ત બન્યા હતા તેજ બાળકો નિમિત્ત બની ઈશ્વરીય રસ્તો બતાવશે.

કેટલાક જીવાત્માઓ કેન્સર જેવી ગંભીર બીમારીઓથી લાંબા સમય સુધી પિડાતા હોય છે. આવા દુઃખી આત્માઓને કેટલીક શ્રેષ્ઠ મુરલીઓના મહાવાક્યો વંચાવો અથવા વાંચી સંભળાવો. તેવા આત્માઓનું ધ્યાન બીમારી બાબુથી બદલી ઈશ્વર તરફ વાળો, અંત મતિ સો ગતિના નિમિત્ત બનો. આવા બીમાર જીવાત્માઓ માટે શક્તિશાળી યોગ કરો અને તેના આત્માને શક્તિશાળી વાઈબ્રેશન પહોંચાડી શાંતિનું દાન કરો, બીમારીની વેદનાને સહન કરવાની શક્તિનું દાન કરો, શાંતિનું દાન કરો, શાંતિદૂત બનવા નિમિત્ત બનો.

લોભ અને મોહ વશ નાસભાગની જિંદગી જીવવામાં ટ્રાફિક વધ્યો છે, અકસ્માતો વધ્યા, પ્રકૃતિના પાંચેય તત્ત્વો પ્રદૂષિત થયા, ફાસ્ટ ફૂડ વધ્યા તેથી રોગ વધ્યા, ગંભીર કટોકટીના સમયે જ્યારે ડોક્ટર દર્દીના ઓપરેશન માટે ચિંતિત હોય ત્યારે ઓપરેશન થિયેટરની બહાર ચિંતા દુઃખ, શોક, ભય વગેરેનો સામનો કરવા કરતાં શક્તિશાળી યોગ કરો. વળી દર્દીનો પરિવાર અને મિત્રો સમૂહમાં યોગ કરે તો યોગ શક્તિશાળી અને પ્રભાવશાળી બનશે. દર્દી માટે શુભકામનાઓ અને શુભભાવનાઓનો સ્ત્રોત વહાવો. સફળતા માટે નિમિત્ત બનો.

જે આત્માઓ 'વિદ્ધ નાખવાના' નિમિત્ત બને છે. તેમને 'વિદ્ધકારી આત્મા' તરીકે નહિ જુઓ, પરંતુ તેમને સદા પાઠ ભણાવવાવાળા આગળ વધારવાવાળા નિમિત્ત આત્મા સમજો, અનુભવી બનાવવાવાળા શિક્ષકો સમજો, તો ફાયદો એ છે

કે અનુભવો વધતા જશે. શક્તિ વધતી જશે. અનુભવીમૂર્ત થશો.

શિવબાબા પુરુષોત્તમ સંગમયુગના અંત સમયે 'એવરેડી' સ્થિતિમાં રહેવાનું કહે છે. એવરેડીનો અર્થ છે 'નષ્ટોમોહા સ્વરૂપ' નષ્ટોમોહા સ્વરૂપમાં કોઈ સંબંધી કે વસ્તુ યાદ ન આવે. કોઈની સાથે લગાવ ન હોય. બધાથી વ્યારા અને પ્યારા રહો અને એનો સ્વાભાવિક પુરુષાર્થ છે. 'નિમિતભાવ'. નિમિત સમજવાથી 'નિમિત બનાવવાવાળા' (બાબા) યાદ આવશે. આ મારો પરિવાર છે. આ મારું કામ છે. હું તો નિમિત છું. આ નિમિતપણાની સ્મૃતિથી બધા જ પેપરોમાં પાસ થવાશે.

કોઈપણ કાર્ય કરતાં પહેલાં સદા યાદ રાખવું કે સેવા માટે આ ફરજ બજાવી રહ્યો છું. સેવા નિમિતે કરી રહ્યો છું. તો સેવા તમારી પાસે સ્વયં આવશે. જેટલી સેવા કરશો એટલી ખુશી વધતી જશે. ભવિષ્યના ખાતે તો જમા થશે જ પરંતુ

પ્રત્યક્ષ ફળ તરીકે ખુશી મળશે. તો ડબલ ફળના અધિકારી બની જશો. શિવબાબાની યાદ અને સેવામાં બુદ્ધિ પરોવાયેલી હશે તો સદાકાળ ફળની પ્રાપ્તિ થશે.

ચલાવવાવાળા ચલાવી રહ્યા છે. કરાવવાવાળા કરાવી રહ્યા છે. - આ સ્મૃતિ દ્વારા નિમિત બની દરેક કાર્ય કરતા રહો તો બેપરવાહ બાદશાહ બની જશો. 'હું કરી રહ્યો છું.' એવું ભાન આવ્યું તો બેપરવાહ બાદશાહ રહેશો નહિ. પરંતુ બાબા દ્વારા નિમિત બન્યો છું. - આ સ્મૃતિ નિશ્ચિંત જીવનનો અનુભવ કરાવશે. કાલે શું થવાનું છે, તેની પણ ચિંતા નહિ, તમને નિશ્ચય થશે કે - જે થઈ રહ્યું છે તે સારું અને જે થશે તે પણ સારું થશે, કારણ કે કરાવનાર શ્રેષ્ઠ તે શ્રેષ્ઠ છે. (તા. ૩૧-૦૭-૨૦૧૩ મુરલી)

'માટે જ નિમિત સેવાધારી બનીએ'

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૧૯નું અનુસંધાન).. આધ્યાત્મિક કન્યા

આવી હતી. આજે બી.કે. સમર્પિત રૂપે છું. બાબાનું મહાવાક્ય યાદ આવે છે, 'આજ ઔર કલકા ખેલ છે.' આજે સંગમમાં બાબાના સાથી છીએ, કાલે હોઈશું સતયુગી પ્રિન્સ-પ્રિન્સેસ રૂપે મહેલોમાં.

થેન્ક્યૂ બાબા - સો મચ. તમે બચપણથી જ મને ગોદમાં લઈ લીધી. મારું જીવન ઘન્ય બનાવી દીધું.

દિલમાંથી ઉદ્ગાર નીકળે છે.

કૈસે શુક્રિયા કરું તેરી મહેરબાનિયોંકા...

મુજે માંગને કા તરીકા આતા નહીં...

પર તૂંદેને કી હર અદા જાનતા હી છે.

જૂન, ૨૦૧૭થી કન્યા શિક્ષણગૃહમાં પ્રવેશ મેળવવા રૂબરૂ યા ફોનથી સંપર્ક કરી શકો છો.

બી.કે. સંધ્યાબેન (સંચાલિકા)

આધ્યાત્મિક શિક્ષણગૃહ

ગુરુકૃપા સોસાયટી, શાંતિનગર,

નાના કુંભનાથ રોડ, નડીયાદ.

ફોન નં. : ૦૨૬૮ - ૨૫૨૧૮૩૦

Email: nadiadhostel@bkivv.org

॥ ઓમશાંતિ ॥

ક્રોધ

બ્ર.કુ. રાધિકા, અમદાવાદ.

ક્રોધ ગુસ્સાને નર્કનું દ્વાર કહ્યું છે તેમાં લેશ માત્ર અતિશયોક્તિ નથી. માનવી ગુસ્સે થાય છે ત્યારે સારા-સારાનું ભાન ગુમાવી બેસે છે અને ન કરવાનું પણ કરી બેસે છે.

તમે ગુસ્સાને કાબુમાં નહીં રાખો તો પછી ગુસ્સો તમને કાબુમાં લઈ લેશે.

એમ ન માનવું જોઈએ કે તમારી ઈચ્છા મુજબ જ જગત તમારી સાથે સારું વર્તે. જ્યારે ધાર્યું થતું નથી ત્યારે ગુસ્સે થઈએ છીએ. આપણે સારા અને બીજા ખોટા એમ માનવાથી ગુસ્સાનો જન્મ થાય છે.

શરીર વિજ્ઞાનીઓએ કહ્યું છે કે માનવી ગુસ્સે થાય છે ત્યારે શરીરની એક ગ્રંથીમાંથી સૂક્ષ્મ પ્રકારનો સ્રાવ થાય છે અને લોહીમાં ખાંડનું પ્રમાણ વધી જાય છે. લોહીના પરિભ્રમણની ગતિમાં વધારો થાય છે. એક પ્રકારનો જુસ્સો આવે છે. પરિણામે ન કરવાનું કામ માનવી કરી બેસે છે.

એ સ્રાવને જો સુકવી નાંખવામાં ન આવે તો બ્લડપ્રેશર અને હૃદયરોગના પણ ભોગ થઈ શકાય છે. વધુ પડતો ગુસ્સો હૃદય ઉપર જલદી અસર કરે છે. માનવશાસ્ત્રીઓએ તો નોંધ્યું છે કે વધુ પડતી ગુસ્સે થનાર વ્યક્તિના લોહીમાં વિષનું અસ્તિત્વ નજરે પડ્યું છે. ગુસ્સો શાંત પડતાં જ થાક અત્યંત અનુભવાય છે.

ગમે તેટલો વિદ્વાન હોય કે પંડિત હોય કે તપસ્વી હોય, યોગી હોય, ઋષિમુનિ હોય. જો તે વાતવાતમાં ગુસ્સે થતો હોય તો તેની તપસ્યાનો, વિદ્વતાનો કશો જ અર્થ રહેતો નથી.

જે માનવી પોતાની જાત પર કાબુ રાખી

શક્તિમાં નથી તેને 'માનવી' કેમ કહી શકાય ? તેને પશુની ઉપમા કોઈ ખોટી નથી. કેમ કે જ્યારે તેના માનસ પર ગુસ્સો સવાર થઈ જાય છે ત્યારે પશુ જેવું વર્તન કરી બેસે છે. તેના સારા સંબંધો સ્વભાવ પર પાણી ફેરવી દે છે. તેનાથી ઘરમાં વ્યક્તિ તેવી વ્યક્તિ સાથે બોલવાનું ટાળે છે.

સ્વેટ માર્ડન તેના પુસ્તકમાં નોંધેલ છે કે ક્રોધને વશ થયેલો માનવી વસ્તુતઃ તેટલો વખત પાગલ હોય છે. જે માનવી પોતાના કાર્યને સંપૂર્ણ કાબુમાં રાખવામાં અસમર્થ છે. તે પાગલ નથી એમ કહી શકાય ખરું ? જ્યારે અંકુશ વગરની સ્થિતિમાં હોય છે ત્યારે તેનાથી એવા કાર્યો થઈ જાય છે.

ગરમ સ્વભાવ અને અસંયમને લઈને કેટલાય માનવીઓની જિંદગીઓ અશાંત દોષયુક્ત દુઃખો સંતાપોથી ભરેલી બની જાય છે.

સ્વભાવને લીધે વ્યક્તિ સફળતાથી દૂર રહે છે. પોતે સારી શક્તિ ધરાવતો હોવા છતાં અનેક જગ્યાઓ બદલવી પડે છે. આપ પણ ક્રોધને વશ થઈ પડતા હોય તો તમારા મન સાથે ગાંઠ વાળજો કે ક્રોધ એ ખુરી ચીજ છે. એનાથી મારે દૂર રહેવું જોઈએ. આપ શાંતિપૂર્વક વિચારજો. ગુસ્સાથી થતી હાનિ વિષે વિચાર કરજો. તમારી જાતને સમજાવજો. તમે ક્રોધી આત્મા નથી. તમે શાંત સ્વરૂપ આત્મા છો. મારો ગુણ જ શાંત સ્વરૂપ છે. હું શાંત સ્વરૂપ આત્મા છું. આમ વારંવાર વિચારવાથી સ્વભાવમાં પરિવર્તન આવ્યા વિના રહેશે નહીં અને માનવી જેવા વિચાર કરે છે તેવું જ થાય છે.

ગુસ્સા પર કાબુ મેળવવા માટે સૌથી કારગત ઔષધ છે. 'આત્મ સંયમ'. એટલે તમારી

(અનુસંધાન પેજ નં. ૧૪ પર)

પરિવર્તનની પ્રણેતા - આધ્યાત્મિકતા

બ્ર.કુ. જીવણભાઈ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ.

પરિવર્તનને કોઈ રોકી શકતું નથી. જેમ આયુ પરિવર્તન, ઋતુપરિવર્તન, દિવસ-રાત્રીનું ચક્ર, બીજ, અંકુર, ફૂલ, ફળ વગર પરિવર્તન સ્વાભાવિક રૂપમાં ચાલ્યા કરે છે તેમ ધર્મગ્લાનિના કળિકાળ પછીના યુગ પરિવર્તનના મહાન દિવ્ય કર્તવ્યવેળાનો આ સંક્રાંતિકાળ ચાલી રહ્યો છે. રેલ, ઘરતીકંપ, દુષ્કાળ, અતિવૃષ્ટિ કે રોગચાળાથી ખેદાન-મેદાન થતાં દુઃખી સંસારને પુનઃનવપલ્લવિત સ્વર્ગલોક બનાવવા પરિવર્તનના પ્રેરણાસ્ત્રોત સર્વ ધર્મના માનવ આત્માઓના પરમપિતા પરમધામ નિવાસી નિરાકાર એ કરુણાસાગર સ્વયં પરમાત્મા આ પૃથ્વી પર તેમના નિશ્ચિત વૃદ્ધ માનવ માધ્યમ પ્રજાપિતા બ્રહ્માશ્રીના તનમાં દિવ્યઅવતરણ કરી 'આધ્યાત્મિકતા' દ્વારા આ વિશ્વ પરિવર્તનનું ગુપ્ત કાર્ય કરાવી રહ્યા છે.

આધ્યાત્મિકતાનો સાચો અર્થ

આધ્યાત્મિકતા જીવાત્મા, મન, ઉચ્ચ માનસિક શક્તિઓ, આત્મા અતિ અધિક શુદ્ધ વિચાર અને ભાવનાઓનું નામ છે. આધ્યાત્મિકતા સ્વાભાવિક અથવા પ્રાકૃતિક રૂપે આત્માને સંબંધિત છે. આધ્યાત્મિકતાનું તાત્પર્ય આત્મા અને સર્વોચ્ચ ચેતનાના સ્વતંત્ર અલગ અલગ અસ્તિત્વથી છે. જે પદાર્થથી અલગ છે.

સૃષ્ટિની સુવ્યવસ્થામાં અવરોધ ઉત્પન્ન થવાનો પ્રારંભ, કર્મફળના સિદ્ધાંત પ્રમાણે છેક દ્વાપરથી થયો, જેના મૂળમાં સંસારમાં ઉપસ્થિત દરેક માનવાત્મા જવાબદાર છે. પ્રથમ સમાજમાં નહિ, વ્યક્તિમાં સડાનો પ્રવેશ થાય છે. તેથી સ્વપરિવર્તન ઉપર પ્રથમ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. સંસારની સઘળી સમસ્યાઓની ગુરુચાવી આ

આધ્યાત્મિકતામાં છે.

મન, બુદ્ધિ અને સંસ્કારોરૂપી આત્માની આ પ્રણેય સૂક્ષ્મ કર્મેન્દ્રિયોથી પરિચિત થયા પછી જ મનના વિચારોનો વ્યક્તિ ઉપર પડતો પ્રભાવ, બુદ્ધિની ભ્રષ્ટતા કે શ્રેષ્ઠતાથી આકાર પામતાં શારીરિક કર્મોનું પરિણામ અને મનને કઠપૂતળીની જેમ નચાવનાર સુસંસ્કારો અથવા કુસંસ્કારો શું ચમત્કાર કે હાહાકાર સર્જી શકે છે. તેનો ચથાર્થ અનુભવ આધ્યાત્મિકતાની સ્પષ્ટ આરસીમાં નજરે પડે છે. આધ્યાત્મિકતા અંદરનો ખાલીપો ભરે છે. સારું સ્વમાન, સ્વ-અભિમાન જાગૃત કરે છે. આધ્યાત્મિકતાના ઉચ્ચ સ્તરે પહોંચાડવા પ્રભુ 'મન્મનાભવ'નો એક મહામંત્ર પણ આપે છે તેથી જેમ ડાંગરના ફોતરામાંથી ચોખાનો દાણો છૂટો પડે તેમ ચેતના દેહતત્ત્વથી દૂર સ્વયંનું સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ અનુભવ કરવા લાગે છે.

જેમ-જેમ પ્રભુમિલનમાં મન બુદ્ધિનું અનુસંધાન વધુ ગાઢ, નિરંતરને એકરસ ચાલ્યા કરે તેમ-તેમ આત્મસંયમ અને આત્મઅનુશાસન દ્વારા આત્મનિર્ભરતા પણ કેળવાતી જાય છે. પરિણામે આધ્યાત્મિક સાધકનો મુશ્કેલીઓ પ્રત્યેનો નવો અભિગમ સ્થાપિત થાય છે. વિચાર દોષ નષ્ટ પામે છે.

પરિવર્તન કાંઈ રાતોરાત થતું નથી. આ પ્રક્રિયા ધીમી છતાં નિરંતર ચાલું જ રહે છે. કુ-સંસ્કારોની સફાઈ આધ્યાત્મિક તપ વડે જ શક્ય બને છે. તેથી સાધનાનો પથ સૌ કોઈ પસંદ નથી કરતાં. બિલ્ડીંગ તોડવા નહીં, બનાવવા આર્કિટેક્ની જરૂર પડે છે. તોડવા-પાડવાનું કામ તો અશિક્ષિત મજૂર પણ કરી શકે. તેમ બગડવું બહુ જ સહેલું છે. પરંતુ વર્ષો જૂની દેહભાનની

ઘરેડો પર લસરતા, ચાલતા અને આદતોની જમાવટોથી કલુષિત થયેલા સંસ્કારોનું શુદ્ધિકરણ કરવા માટે તો અથક આધ્યાત્મિક પુરુષાર્થ જોઈએ. તેથી આ લક્ષ્યપૂર્તિ માટે નિયમિત પ્રતિદિન જાગૃત સાધક બની સાધનાના પથ પર હિંમત અને ઉમંગ-ઉત્સાહથી પગ માંડવા પડે છે. આ છે આધ્યાત્મિકતાનો પાઠ.

સ્વપરિવર્તન દ્વારા સર્વપરિવર્તનના ઉચ્ચતમ લક્ષ્યનું બીડું ઝડપનાર આધ્યાત્મિક રાજયોગ સાધકો માટે ઘણી મોટી આચાર-સંહિતાઓનું સંપૂર્ણ પાલન કરવું અતિ આવશ્યક હોય છે. ઈશ્વરકૃપા કે ઈચ્છિત વરદાન મેળવવા તો ઈશ્વર અપેક્ષિત ઊંચા સ્તરની મનોભૂમિ બનાવવી પડે છે. આત્મ ઉત્કર્ષની પૂર્વશરત જ એ છે કે આત્મા અને પરમાત્મા વચ્ચે રહેલી દૂષિત વિચારો રૂપી ઈંટોની ચણાયેલી દીવાલ - આડશ તોડી પાડો, મેલા અરીસામાં મુખાકૃતિ બરાબર જોઈ શકાતી નથી માટે આધ્યાત્મિકતાનો પહેલો પાઠ સ્વયંના શુદ્ધ દિવ્યગુણોના સ્વધર્મમાં સ્થિતપ્રજ્ઞ થવાનો છે. પ્રભુ સાથેના સતત માનસિક મિલનના ગાઠ મહાવરાથી પરમાત્માનું દિલ જીતી શકાય છે.

આધ્યાત્મિકતા જીવન અને જગતનાં ઊંડાણોને માપવાનું બેરો-મીટર છે. આધ્યાત્મિકતાનું વિશેષ પ્રદાન તો એ છે કે જેમ શરીરના અવયવોમાં પરસ્પરનો ખૂબ સહયોગ જોવા મળે છે તેમ પ્રત્યેક ઘરના સભ્યો વચ્ચે એકતા અને શુભભાવનાનું બીજારોપણ કરવું, બીજાના છિદ્રો શોધવાની ટેવ નેસ્તનાબૂદ કરવી. સમગ્ર વિશ્વને પરિવારનું એકમ બનાવવાની બેહદની વૃત્તિનું સિંચન આધ્યાત્મિકતાના પાયામાં રહેલું છે. પરિવાર રૂપી બાગનાં બધાં જ ફૂલ-છોડની શોભા, સુગંધ અને સુંદરતાથી સમસ્ત વાતાવરણમાં હર્ષ તથા ઉલ્લાસ જોવા મળે છે. સામૂહિક સમસ્ત વાતાવરણમાં હર્ષ તથા ઉલ્લાસ

જોવા મળે છે. સામૂહિક સમસ્યાઓનું સચોટ સમાધાન મળશે આજે નહિ તો કાલે. આ ગંભીર સત્યનો સ્વીકાર સૌ કોઈએ અવશ્ય કરવો પડશે.

અધ્યાત્મનું હાર્દ છે માણસને સાચો માનવ બનાવવો. આધ્યાત્મિક માર્ગથી - અજ્ઞાનતાના અંધકારમાંથી જ્ઞાનપ્રકાશ તરફ જાગૃતતાનો છે.

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૨૯નું અનુસંધાન) વારસ કોને

- બાપ સમાન દાતા બનીને શાંતિ, પ્રેમ, કરુણા વરસાવશે.
- નિરાશ આત્માઓ એમને આશાની જ્યોતિના રૂપમાં જોશે.
- બેસહારાઓના સહારા, પથપ્રદર્શક હશે.
- અન્ય આત્માઓને એમના દ્વારા પૂર્વજ અને ઈષ્ટદેવનો અનુભવ થશે.

વારસ બનવા માટે બાપદાદા દ્વારા મળેલ ચુકિતઓ

- મર્સીફુલ (દયા સ્વરૂપ) બનીને સેવા કરો.
- ચારે તરફ પ્રેમ, શાંતિ તથા સુખનાં પ્રકંપન વાયુમંડલમાં ફેલાવો.
- વ્યર્થ દર્શન, વ્યર્થ ચિંતન અને વ્યર્થ સમય વેડફવો બંધ કરો.
- બીજાઓની વાતોમાં પડશો નહીં.
- દરેકની વિશેષતા જુઓ, ખામી નહીં.
- બોલમાં નિર્માણ બનો, નિર્માણતા જ મહાનતા છે.
- દરેક શ્રીમતનો એકાઉન્ટ રાખી એક્ચ્યુરેટ બનો.
- અનુભવની ઓથોરિટી બનો.

॥ ઓમશાંતિ ॥

વારસ કોને કહેવાય ?

પરિભાષા અને લક્ષણો

(સાંસારિક જીવનમાં વંશ પરંપરાગત રીતે કુલનો વારસો જાળવી રાખનારને વારસ કહેવાય છે. આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિથી જોતાં પરમપિતા શિવ પરમાત્માએ સ્થાપેલા યજ્ઞ (પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય)ની સંભાળ, સંરક્ષણ, વૃદ્ધિ યા વિકાસ માટે નિમિત્ત બનનાર આત્મા યથાર્થ વારસ છે. અહીં આજ દૃષ્ટિકોણ દર્શાવવામાં આવ્યો છે. - તંત્રી)

વારસ કોને કહેવાય ? તનથી સંપૂર્ણ સમર્પણ

- વારસ અર્થાત્ વારી જનાર, સમર્પણ થનાર.
- એક એક અસ્થિ ઈશ્વરીય સેવામાં લગાવનાર.
- એક શ્વાસ પણ સેવા વિના વ્યર્થ યા સાધારણ વાતોમાં ન જાય.
- બુદ્ધિ દેહ યા દેહના સંબંધોમાં ફસાયેલી ના હોય.
- દેહ અભિમાનનો સંપૂર્ણ ત્યાગ હોય.
- ઠંડી, ગરમી, રોગ - બીમારીમાં અચલ તથા અડોલ રહે.
- કર્મભોગને કર્મયોગમાં બદલી દે.
- યજ્ઞનાં દરેક નાનાં મોટાં કાર્યોને પોતાનાં સમજીને સહયોગી બને.
- ઓલરાઉન્ડ સેવાધારી હોય.
- કોઈપણ સમયે સેવા માટે તત્પર રહે. બહાનું ન કાઢે.

મનથી સંપૂર્ણ સમર્પણ

- મન એકાગ્ર હોય.
- વ્યર્થ વિચાર, ખરાબ સંસ્કાર, ખરાબ વૃત્તિઓથી પૂર્ણ રીતે મુક્ત હોય.
- દેહ અને દેહના પદાર્થોમાં અટકી જનાર અને ભટકનાર ન હોય.

- હ્રન્દ તથા દુવિદ્યાથી મુક્ત હોય.
- મનમૌજુ અને મનની ચંચળતાથી મુક્ત હોય.
- મારું-મારુંના ભાવ સ્વભાવથી મુક્ત હોય.
- પરચિંતન, ઘૃણા, ઈર્ષ્યા, બદલાની ભાવનાથી મુક્ત હોય.
- અહમ અને વહેમથી મુક્ત હોય.
- લોકલાજ અને શરમથી મુક્ત હોય.
- કમજોરી, હીનભાવના, ડર, ચિંતા, તનાવથી મુક્ત હોય.
- અનુમાન, અભિમાન, અપમાનથી મુક્ત હોય.
- કોઈનાથી પ્રભાવિત ન થાય. સ્વયં બીજાઓને પ્રભાવિત ના કરે.
- સારો, સાફ, પ્રમાણિક અને ઈમાનદાર હોય.
- જ્ઞાન ચિંતન તથા શુભ વિચારોમાં મગ્ન રહે તથા નોંધ કરે.
- એક પણ આત્મા પ્રત્યે નકારાત્મક ચિંતન ના ચાલે. પછી કોઈ ગ્લાનિ કરનાર કેમ ના હોય.
- કમજોર મનોબળવાળાને મજબૂત બનાવે.
- બેહદની ભાવના રાખે.
- વિશ્વકલ્યાણ માટે શુદ્ધ વિચારોનાં પ્રકંપન (આંદોલન) ફેલાવે.

ઘન અને સાધનથી સંપૂર્ણ સમર્પણ

- સ્થૂલ ઘનનો સારો પોતામેલ (હિસાબ) રાખશે.
- પાઈ-પાઈ શ્રીમત અનુસાર ખર્ચ કરશે.
- દરેક કાર્યમાં ઓછા ખર્ચે સારું કાર્ય કરશે.
- સ્વયં માટે મળેલાં ઘન અને સાધન પણ સેવામાં સમર્પિત કરશે.
- સાધનો અને વસ્તુઓનો સ્વયંપ્રતિ ઓછામાં ઓછો ઉપયોગ કરશે.

- યજ્ઞની દરેક વસ્તુને પ્રભુની થાપણ સમજીને સંભાળશે.
- પોતાનું સર્વ સાંઈ સફળ કરવાનો ખ્યાલ રાખશે.
- સંગ્રહ વૃત્તિને બદલે દાતાપણાની વૃત્તિ અપનાવશે.
- એકનામી (પરમપિતા શિવ પરમાત્મા) અને ઈકોનોમી (કરકસર) કરનાર હશે.
- ઈચ્છા માત્રમ્ અવિદ્યા હશે.

વારસનું લક્ષ્ય

- નંબર વન બનવાનું લક્ષ્ય રાખશે.
- મારે બાપ સમાન બનવાનું છે.
- હું નહીં બનું તો કોણ બનશે ?
- મારે નરમાંથી નારાયણ, નારીમાંથી શ્રી લક્ષ્મી સમાન બનવાનું છે.
- હું કલ્પ કલ્પનો વિજયી છું.
- મારે (જ્ઞાન માટે) તૃષિત આત્માઓની તૃષા તૃપ્ત કરવાની છે.
- મારે જનજનને પ્રભુ સંદેશ આપવાનો છે.
- મારે સર્વના મિત્ર, નિર્ભય અને નિર્વેર બનવાનું છે.
- મારે ઈન્દ્રિયજીત બનવાનું છે.
- મારે પ્રકૃતિજીત અને માયાજીત બનવાનું છે.
- મારે સર્વના દિલોને જીતીને, જગતજીત બનવાનું છે.
- મારે બાબાની ગાદીના માલિક બનવાનું છે.
- મારે માસ્ટર નોલેજકુલ બનવાનું છે.
- મારે અનુભવીમૂર્ત બનવાનું છે.
- મારે અવ્યક્ત ફરિસ્તા બનવાનું છે.

વારસનાં લક્ષણો

- સંપૂર્ણ નિશ્ચય બુદ્ધિ હશે.
- જ્ઞાનનાં દરેક રહસ્ય જાણનાર હશે.
- કદી નારાજ નહીં હોય. સદા રાજી રહેનાર

અને રાજી કરનારા હશે.

- દરેક વાતમાં ઝાટકૂ અર્થાત્ તરત બલિહાર થનાર હશે.
- દરેક વાતમાં ઝાટકૂ અર્થાત્ તરત બલિહાર થનાર હશે.
- બેહદના ત્યાગી તથા વૈરાગી હશે.
- સમજદાર તથા શાણા હશે.
- સદા સ્વયંથી સંતુષ્ટ રહીને સર્વને સંતુષ્ટ કરનાર હશે.
- બાપદાદા અને મોટાઓની આશ પૂરી કરશે.
- સમય વ્યર્થ વેડફશે નહીં.
- સદા જ્ઞાન, ગુણ, શક્તિઓનું દાન કરશે.
- ફિરાકદિલ (વિશાળ હૃદય) અને ઉદારચિત્ત હશે.
- સેવાને બોજ નહીં, ભાગ્ય સમજશે.
- સ્વયંને ખુશનશીબ સમજીને સદા ખુશમિજાજ રહેશે.
- ભગવાનના કાર્ય અને પરિવારથી અતૂટ સ્નેહ હશે.
- સમીપ સંબંધમાં હશે.
- દરેક વાત ઈશારાથી સમજશે.
- ઈશ્વરીય મર્યાદાઓ ઉપર એક્ચ્યુરેટ ચાલશે.
- જ્ઞાન રત્નોની ઘણી ઘણી કદર કરશે.
- સહજયોગી હશે.
- સાચા સોદાગર અને પારખુ હશે.
- બાપ સમાન મુરલીધર હશે.
- સંપૂર્ણ વફાદાર, આજ્ઞાકારી અને ઈમાનદાર હશે.
- નમ્રચિત્ત હશે, સદા શીખવાની ભાવના રાખશે.
- રેસ કરશે, રીસ નહીં.
- દરેક વાતમાં મહેનતને બદલે મહોબતનો અનુભવ કરશે.

વારસ બનવાનો આધાર અને સૂત્ર

- મધુર સંબંધ, મધુર વ્યવહાર તથા મધુર વાણી હશે.
- શિવબાબાની શ્રીમત અને મોટાઓની આજ્ઞાને સદા ધારણ કરશે.
- ગુપ્ત પુરુષાર્થી બનશે.
- વિચારવાનું, બોલવાનું ઓછું પણ કરવાનું વધારે હશે.
- વ્યર્થ સંગ, વ્યર્થ બોલ તથા કર્મથી સદા દૂર રહેશે.
- વ્યર્થને સમર્થ બનાવશે.
- સર્વના ગુણગ્રાહી હશે.
- શુભચિંતક બની, શુભ ભાવનાઓનું દાન કરશે.
- સહનશક્તિ ધારણ કરીને, શહેનશાહ બનીને રહેશે.
- સદા નિર્માન બની નિર્માણના કાર્યમાં તત્પર રહેશે.
- જગત કલ્યાણ કરી જગતથી ઉપરામ રહેશે.
- મહાદાની, વરદાની અને વિશ્વ કલ્યાણી હશે.
- સદા ઉમંગ, ઉત્સાહમાં ઉડતા અને બીજાઓને ઉડાવતા હશે.
- અપકારી પર ઉપકાર કરી ગ્લાનિ કરનારને ભેટશે.
- એકવાર કરેલી ભૂલ બીજીવાર નહીં કરે.
- બદલો નહીં લે, બદલાઈને બતાવશે.
- રહેમદિલ અને ક્ષમાના સાગર બની બીજાઓની ભૂલોને માફ કરી દેશે.
- સેવાનાં કાર્યાં ફળનો ત્યાગી હશે.
- સર્વ હદોને છોડી, બેહદ બુદ્ધિવાન બનીને બેહદ સેવાનું લક્ષ્ય રાખીને ચાલશે.
- સદા સાથી અને દોસ્ત એક પરમાત્મા પિતાને બનાવશે.

- નિશ્ચય ડગશે નહીં, રુહાની નશો કાયમ જળવાઈ રહેશે. લક્ષ્યને ભૂલશે નહીં.

વારસની મર્યાદાઓ

- સર્વ સંબંધ એક પરમાત્માની સાથે હશે.
- શિવ બાબાનો સાથ અને શ્રીમતનો હાથ કદી છૂટશે નહીં.
- પ્રાણ જાય પણ પવિત્રતાનું વ્રત ન જાય.
- સ્વપ્નમાં પણ કોઈ વસ્તુ યા વ્યક્તિમાં આંખ ન ડૂબે.
- જ્યાં બેસાડે, જે ખવડાવે, જે રીતે રાખે તે રીતે રહે. આ વાયદાનું પૂરું પાલન કરે.
- સદા યજ્ઞ રક્ષક અને વિઘ્ન વિનાશક બનીને બીજાઓને પણ એવા બનાવે.
- પરદર્શનની આંખ અને પરચિંતન સાંભળવાથી જ્ઞાન સદા બંધ રહે.
- યજ્ઞની ગોપનીયતા અને વિશ્વસનીયતાને સદા જાળવી રાખે.
- સંપૂર્ણ નષ્ટોમોહા હોય.
- મોટાઓનું કદી અપમાન ના કરે. કદી એમનો સામનો ના કરે.
- શ્રીમત વિના કોઈ પણ કાર્ય ન કરે.
- જો ભૂલ બતાવવામાં આવે તો એને સ્વીકારે અને પરિવર્તન કરે.
- સ્વયં, સ્વયંના ચેકર બનીને સંસ્કારોને ચેન્બ કરવાનો પુરુષાર્થ કરે.
- પોતાનો રોજનો એકાઉન્ટ રાખી એક્યુરેટ રહે.
- કોઈપણ વાતમાં જિદ અને સિદ્ધ કરવાની આદત ન હોય.
- વ્યર્થ હસવું - મજાક તથા વાતોથી દૂર રહે.
- ઓછું બોલવું, મીઠું બોલવું, ધીરે બોલવું આ સ્લોગન સદા ધ્યાન પર રહે.
- નામ રૂપની બીમારીથી સદા દૂર રહે.

- કોઈના ઉપર ટોન્ટીંગ યા કોમેન્ટ ના કરે.
- કદીયે ઈશ્વરીય લો હાથમાં લેશે નહીં.
- કોઈની કમબોરીને બીજાઓમાં ન ફેલાવે.
- કદી કોઈને પાડવાનો કે નીચા બતાવવાનો પ્રયત્ન ના કરે.
- સ્વયં માટે બીજાઓની સેવા લઈને આરામ પસંદ ના બને.
- પદ, પૈસા, યોગ્યતા યા પ્રાપ્તિનો અહંકાર ન દર્શાવે.
- આપસી સંબંધોમાં તથા સેવા કરતી વખતે સૌની સાથે એક જેવો વ્યવહાર તથા ભાઈ-ભાઈની દૃષ્ટિ રાખે.

વારસનાં કર્તવ્યો

- પોતાના ગુણ અને કર્તવ્યથી બાપદાદાને પ્રત્યક્ષ કરવાની સેવા પર ઉપસ્થિત રહેશે.
- સતયુગની નવ લાખ પ્રજા તૈયાર કરવામાં સહયોગી બનશે.
- નિર્બલને બળવાન બનાવશે. રાહ ભૂલેલાઓને રાહ બતાવશે.
- વિશેષ આત્માઓ (માઈક્સ)નો ગુલદસ્તો તૈયાર કરવાની સેવા કરશે.
- સ્વયં વારસ બની વારસોની વૃદ્ધિ કરશે.
- સ્વયં દરેક વાતના અનુભવી બની બીજાઓને અનુભવી મૂર્ત બનાવશે.
- સ્વરક્ષક અને વિશ્વરક્ષક બનશે.
- ઉદાહરણ મૂર્ત બનશે.
- એકતાનો કિલ્લો મજબૂત કરશે.
- સેવાભાવી અને શુભચિંતકોનું સંગઠન બનાવશે.
- વિશેષ આત્માઓને સંપર્કથી સંબંધમાં સમીપ લાવશે.
- દરેક કાર્યમાં યોગ્ય બની બીજાઓને આપ સમાન બનાવશે.

- સ્વ ઉન્નતિ અને સર્વની ઉન્નતિ માટે યોગના પ્રયોગ અને દિવ્ય અનુભૂતિઓના કાર્યક્રમ બનાવશે.
- સર્વને સંદેશ આપવા માટે સેવાઓના નવા નવા પ્લાન બનાવશે.

વારસ બનવાથી થતી પ્રાપ્તિઓ અને અનુભૂતિઓ

- સહજ પુરુષાર્થ તથા ઉડતી કલાનો અનુભવ થશે.
- રુહાની ખુશી તથા ખુમારી અને મોલાઈ મસ્તીનો અનુભવ થશે.
- ફિક્કરથી મુક્ત, બેફિક્કર બાદશાહ થશે.
- સર્વ ખજાનાઓથી ભરપૂર, સંપન્નતાનો અનુભવ કરશે.
- સર્વની સાથે રહેતાં તથા કાર્ય કરવા છતાં પણ સદા હળવા રહેશે.
- ફરિસ્તાપણાનો અનુભવ કરશે અને અન્યને કરાવશે.
- વ્યર્થ જંજીરો અને બંધનોથી મુક્ત, ઈશ્વરીય સંબંધોનું સારું સુખ અનુભવશે.
- બેહદના પદ્માપદ્મ ભાગ્યનો અનુભવ થશે.
- અતીન્દ્રિય સુખનાં ઝૂલામાં ઝૂલતા રહેશે.
- સમાધાન સ્વરૂપ હશે.
- ભગવાન સદા સાથી છે એમની છત્રછાયા છે. તેઓ જ દરેક કાર્ય કરાવી રહ્યા છે એવી અનુભૂતિ કરશે.
- સર્વની દુઆઓને પાત્ર બનશે.
- તોજાનમાં તોહફા બની જશે.
- પોતાની સૂરત અને સીરતથી બાપદાદાનો સાક્ષાત્કાર કરાવનાર બની જશે.
- મૂઝાઈ જનાર નહીં, ઉલ્લઝનનો ઉકેલ લાવનાર હશે.

(અનુસંધાન પેજ નં. ૨૫ પર)

તનાવમુક્ત બનવા માટે શ્રેષ્ઠ બનવાનું લક્ષ

બ્ર.કુ. મધુબેન, બાંટવા

આજની દુનિયામાં ટેન્શન વધી રહ્યું છે. ટેન્શન મુક્ત કોઈ નથી. દરેક વ્યક્તિને કોઈને કોઈ વાતોનું ટેન્શન જરૂર છે. એનું કારણ જીવનમાં કોઈને કોઈ કમી છે.

ભલે દુનિયામાં કોઈ મોટો અબજોપતિ હોય યા કરોડપતિ હોય ભલે કોઈ એક ફીલ્ડમાં માસ્ટર હોય પરંતુ બધી જ બાબતે માસ્ટર ન હોય. જેવી રીતે કોઈ વ્યાપારી હોય કે ડોક્ટર હોય કે પ્રશાસક ઓફિસર હોય પરંતુ આજે ઘર પરિવારમાં યા સામાજિક રીતે એડવેસ્ટ નથી કરી શકતા. સૌથી મોટો પ્રશ્ન અહં છે. અહં માના દેહઅભિમાન છે. ઈગોને કારણે યા અભિમાનને કારણે પોતાને આઈ એમ સમર્થીંગ સમજે છે એટલે કે હું કાંઈક છું એવું પોતાને સમજે છે.

તેથી બીજાને સન્માન આપી શકતા નથી અને મતભેદ જન્મે છે તેને કારણે પરસ્પર પ્રેમ ખતમ થઈ જાય છે. ઝગડા થાય છે અને ઝગડાને કારણે ટેન્શન વધે છે. ટેન્શનનું કારણ ઈગો અર્થાત્ દેહ અભિમાન છે.

એક શેઠ હતા. ખૂબ જ શાહુકાર. ખૂબ જ ધન સંપત્તિ અને વેપારમાં કુશળ હતા. પરંતુ જ્યારે તે પોતાના ઘરે આવે ત્યારે તેના પત્ની સાથે કોઈ ને કોઈ બાબતમાં ઝગડો થયા કરતો. પછી આખરે આપસમાં સ્વભાવ સંસ્કારની ટક્કર ને કારણે શેઠ કંટાળી ગયા અને તેણે પત્નીને કાઢી મૂકી પછી બીજી પત્ની ત્રીજી પરંતુ કોઈ સાથે એડવેસ્ટ ન થઈ શક્યા.

દુનિયામાં એક ફીલ્ડમાં કોઈ માસ્ટર બની શકે છે પરંતુ સર્વ ફીલ્ડમાં માસ્ટર નથી બની શકતા. ખરેખર આધ્યાત્મિક માર્ગ પર ચાલવાથી

સર્વ ફીલ્ડમાં માસ્ટર બનવાની શક્તિ આવે છે. તો સર્વ શ્રેષ્ઠ બનવા માટે પહેલા આપણે લક્ષ લેવું પડે. આ વિષયમાં ખૂબ ગહનતાથી વિચારીએ તો સર્વ શ્રેષ્ઠ પરાકાષ્ટાએ પહોંચેલી ત્રણ દેવીઓનું ગાયન પૂજન થાય છે શ્રી સરસ્વતી, શ્રી લક્ષ્મી, શ્રી દુર્ગા.

શ્રી સરસ્વતી - જ્ઞાનની દેવી પરાકાષ્ટાએ પહોંચેલી છે. જેમની પાસે અખૂટ જ્ઞાન છે. જે બીજાને પણ આપે છે.

શ્રી લક્ષ્મી - ધનની દેવી. જેમની પાસે અખૂટ ધન છે તે બીજાને આપે છે.

શ્રી દુર્ગા - શક્તિની દેવી છે. જેમની પાસે શક્તિ છે. જે બીજાને આપે છે.

આ ત્રણ દેવીઓ પોતાના ગુણ અને શક્તિમાં સંપૂર્ણ પરાકાષ્ટાએ પહોંચેલી છે એટલે ભક્તોની મનોકામના પૂરી કરી શકે છે, તો આપણે પણ ટેન્શન મુક્ત અને સર્વ વાતોમાં માસ્ટર બનવું હોય તો તેના માટે સ્વયંની પ્રગતિ માટે સ્વયંના કલ્યાણ માટે પંચશીલ યોજના બનાવીએ.

જુઓ એક હાથની પાંચ આંગળીઓ છે.

આ આંગળીઓ એક બીજા વગર કાર્ય કરી શકતી નથી. આ પાંચ આંગળીઓથી જ સારું અને શ્રેષ્ઠ કાર્ય થાય છે, એક વાર પાંચેય આંગળીઓ વચ્ચે ઝગડો થયો.

૧. સૌથી નાની આંગળી કહે મેં તો ગોવર્ધન પર્વત ઉંચક્યો,
૨. નાનીથી મોટી આંગળી કહે, હું તો વિજયનું તિલક કરું,
૩. ત્રીજી કહે સાચને ન આવે આંચ હું તો સૌથી

મોટી,

૪. પહેલી કહે હું તો સખકા માલિક એક તરફ ઈશારો કરું.
૫. અંગૂઠો કહે હું તો મોટો જ્યારે પણ વાંચતા લખતાં ન આવડે તો કોનાથી કામ થાય, અંગુઠાથી.

આમ પાંચેય આંગળીઓ આપસમાં ઝગડતી હતી. તેવામાં કોઈએ મીઠી બુંદીનો થાળ સામે રાખી દીધો. તો પાંચેય શાંત થઈ ગઈ અને સર્વ આંગળીઓએ મળી સહયોગથી લાડુ વાળ્યો.

એટલે આ જગતમાં કોઈ નાનું નથી. કોઈ મોટું નથી. દરેકનું પોત પોતાનું મહત્ત્વ છે. તો પાંચેય આંગળીના ગુણ પોતાના છે. જો એ ગુણો આપણે ધારણ કરીએ તો આપણે અવશ્ય શ્રેષ્ઠ બની શકીએ.

(૧) અંગુઠાનો ગુણ પરફેક્ટ - જે સમયનું મહત્ત્વ બતાવે છે. તો સમયનું મહત્ત્વ સમજી આત્મવિશ્વાસથી આગળ વધવું અને કોઈ પણ કાર્ય કરીએ, સચ્ચાઈથી કરીએ, લગનથી કરીએ. તો તેમાં સફળતા મળે છે. તો તેની ખુશી પણ અવશ્ય મળે છે.

(૨) બીજી આંગળીનો ગુણ ડાયરેક્શન - જે દિશા સૂચિત કરે છે. રચનાત્મક દ્રષ્ટિકોણ રાખવો અને સારા રસ્તે ચાલવું. માતેશ્વરી જગદંબા સરસ્વતીએ એક ધારણા આપી છે.

૧. જે મારે કરવાનું છે તે કરીએ તો -- જમાનું ખાતુ બને છે.
૨. જે મારે કરવાનું છે એ નથી કરતા તો - ઉધારનું ખાતુ બને છે.
૩. જે મારે નથી કરવાનું તે નથી કરતા તો + જમાનું ખાતુ બને છે.
- ૪ જે મારે નથી કરવાનું તે કરીએ તો - ઉધાર

ખાતું બને છે.

તો આપણે આપણા જીવનમાં જે કરવાનું છે તે કરીએ અને જે નથી કરવાનું તે ના કરીએ તો આપણે આપણા જીવનમાં કાંઈક કરી શકીશું, આગળ વધી શકીશું. કહે છે કે દુનિયામાં આવ્યા છીએ તો એક જ ખૂણામાં જન્મીને મરી જવામાં મહાનતા નથી. પરંતુ આ દુનિયામાં આવ્યા છીએ તો ખુદનું અને ખુદાનું નામ રોશન કરીને જઈએ.

(૩) ત્રીજી આંગળીનો ગુણ સ્વમાન -

આપણે આપણા સ્વમાનમાં રહી સર્વને સન્માન આપીએ, આપણો વ્યવહાર સર્વ સાથે શ્રેષ્ઠ રાખીએ. માન બધાને ગમે છે, અપમાન કોઈને ગમતું નથી. માન આપો તો માન મળશે. અપમાન આપો તો અપમાન મળશે.

મહાત્મા બુદ્ધનો આશ્રમ હતો તેમાં ઘણા શિષ્યો રહેતા હતા. મહાત્મા બુદ્ધ તો ઘણા વર્ષ પહેલાં શરીર છોડી જતા રહ્યા હતા. આ આશ્રમમાં જે શિષ્યો રહેતા હતા તેમાં ધીરે-ધીરે આપસમાં ફાટકુટ પડી, એકતા તૂટી, પ્રેમ ખતમ થઈ ગયો, એક બીજા પ્રત્યે કોઈ સન્માન ન રાખે, ઝગડા ચાલે. એક દિવસ એક શિષ્યને વિચાર આવ્યો કે કોઈને પૂછીએ. આપણા આશ્રમમાં જે શાંતિ હોવી જોઈએ તે કેમ નથી ? એવામાં એ શિષ્યને એક મહાન તપસ્વી સંત મળ્યા. તે સંતને શિષ્ય પોતાના આશ્રમમાં લઈ જાય છે અને પૂછે છે કે અમારા આશ્રમમાં જરા પણ શાંતિ નથી. તેનું કારણ શું તો સંત મહાત્માએ કહ્યું હું તમોને ચાર દિવસ પછી તેનો જવાબ આપીશ, શિષ્યો રાહ જુએ છે. ચોથો દિવસ આવ્યો ત્યારે બધા શિષ્યો સંત સામે આવી બેસી ગયા અને કહ્યું કે મહાત્માજી અમોને બતાવો કે અમારા આશ્રમમાં શાંતિ કેમ નથી. તો સંત મહાત્માએ આંખો બંધ કરી. પછી ધીરેથી ખોલી અને કહ્યું કે મને તો લાગે છે કે તમારા શિષ્યોમાં કોઈ એક બુદ્ધનો અવતાર છે. તો બધા શાંત થઈ

ગયા. બધા વિચારવા લાગ્યા કે કોણ બુદ્ધ છે. દરેકને એમ થયું કે શાયદ હું જ બુદ્ધ છું. તો બુદ્ધ કેવા હતા. તો બુદ્ધની જેમ બધા જ શિષ્યોના વ્યવહારમાં પરિવર્તન આવ્યું અને એક બીજા પ્રત્યે તો પહેલાં સ્નેહની દ્રષ્ટિ બની ગઈ. વ્યવહાર સન્માનભર્યો કરવા લાગ્યા અને લડાઈ ઝગડા અંધ થઈ ગયા કેમ ?

કેમ કે દરેક પોતાના સ્વમાનમાં આવી ગયા. એટલે પહેલાં તો પોતાના પ્રતિ શ્રેષ્ઠ સ્વમાન રાખવું. સ્વ પ્રતિ અને સર્વ પ્રતિ શુભ ભાવના રાખવી. જે સચ્ચાર્થી આપણા સ્વમાનમાં આપણે રહીશું, તો કોઈ આપણું અપમાન નહીં કરે અને સ્વમાનમાં રહેવાથી લોકો આપણને માન આપશે.

(૪) ચોથી આંગળીનો ગુણ સ્વ ઉન્નતિ - આપણા જીવનનું લક્ષ્ય શુભ અને શ્રેષ્ઠ હોવું જોઈએ. આપણા આત્માના કલ્યાણ માટે સ્વ ઉન્નતિ એક શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે. એકાંતવાસી બનીએ અને સ્વયંની સાથે વાતો કરીએ. સ્વયંને જોઈએ, સ્વયંનું નિરીક્ષણ કરીએ કે ખરેખર હું કોણ છું. અંતર આત્માનું નિરીક્ષણ એટલે કે મારું આંતરિક જીવન ચરિત્ર કેવું છે. મારામાં કેટલા ગુણ અને શક્તિઓ છે. બાહ્ય દેખાવ કે બાહ્ય પરિનાલીટીનું કોઈ મહત્ત્વ નથી, આંતરિક પરિનાલીટીનું મહત્ત્વ છે.

(૫) પાંચમી આંગળીનો ગુણ સહયોગ - આ પાંચમી આંગળી સર્વને સહયોગ આપી ઉંચા ઉઠાવવાની, શ્રેષ્ઠ ભાગ્ય બનાવવાની નિશાની છે.

જરા વિચારો, હું દુનિયા માટે શું કરી શકું. કહે છે કે જેવું વાવો તેવું લણો, જેવું કરો તેવું પામો, જેમ ખેતરમાં ખેડૂત વાવણી કરતા હોય તો તેમાં પ્રણ પ્રકારના બીજ હોય છે.

એક બીજ એવા હોય છે કે તે તરત ફળ આપે અને પછી ખતમ થઈ જાય. બીજા બીજ એવા

હોય છે કે જે સીઝનમાં જ ફળ આપે છે. ત્રીજા બીજ એવા હોય છે કે જે સદા ફળ આપે છે અને આપતા જ રહે છે.

તો આપણે પણ સદા દાતા બનીને સર્વને સુખ, શાંતિ, પ્રેમ, સહયોગ આપીએ. આપણને પોતાની મેળે મળશે. જે આપીએ છીએ તેની ગણતરી ન કરીએ, દીધા પછી વિચારવાનું નથી કે શું આપ્યું. એ વિચારશો નહીં. કેટલું આપ્યું, એ વિચારશો નહીં. આપ્યા પછી લેવાની ઈચ્છા રાખીએ નહીં, તો તેનું પુણ્ય જમા થાય છે.

સદા સુખ આપી સુખ લો, દુઃખ ના આપો. દુઃખ ના લો. સારા કાર્ય માટે કહે છે ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય. કર્મનો સિદ્ધાંત છે કે જેવું કર્મ તેવું ફળ અવશ્ય મળે જ છે. એટલે કે કર્મ ભલે સાધારણ હોય પરંતુ લક્ષ્ય ઉંચું હોય, દ્રષ્ટિકોણ ઉંચો હોય, જે કાંઈ કરીએ વફાદારીથી કરીએ. આ પાંચ વાતો જીવનમાં લાવવાથી આપણે સર્વશ્રેષ્ઠ બની શકીએ છીએ અને તનાવમુક્ત બની શકીએ છીએ.

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૩૩નું અનુસંધાન) પરચિંતન

સારું કે નરસુ એ બધું જોવાનો માપદંડ એ તમારી દૃષ્ટિ ઉપર અવલંબે છે. આપણો સકારાત્મક દ્રષ્ટિકોણ હશે તો બધું સારું જ દેખાશે.

નીજ આત્માની ઉન્નતિ માટે શિવ પરમાત્માએ આપણને સતત સ્વચિંતન કરવાનો રાહ ચીંધ્યો છે. પહેલાં પોતે બદલાઈશું તો તમારી દૃષ્ટિએ જગત પણ બદલાઈ જશે. યુગ પરિવર્તનની દિશાનો આજનો વર્તમાન સમય જે સાચવી જાણશે એનું જીવન ધન્ય ધન્ય બની જશે. આત્મ ચિંતન પાછળ જો વધુ સમય ફાળવશો તો પરચિંતનમાં વ્યર્થ સમય ગુમાવવાનો વખત નહિ આવે.

॥ ઓમશાંતિ ॥

પરચિંતન

બ્ર.કુ. બકાભાઈ પટેલ, કાલીપુરા (પ્રાંતિજ)

સામાન્ય રીતે બીજાના દોષો જોવા કે વાહિયાત વાતોમાં રસ દાખવવો એટલે કે પરચિંતન કરવું. એ મનુષ્યની મોટી નબળાઈ છે. કેટલાક લોકોનો સમય સ્વચિંતનને બદલે પરચિંતનમાં વધારે પસાર થતો હોય છે. એથી જ્ઞાન કહે છે - 'પરચિંતન પતનનું મૂળ છે, જ્યારે આત્મચિંતન ઉન્નતિની સીડી છે.' પરંતુ પ્રવર્તમાન તમોપદ્રાવ્ય સમયમાં ઘણાને બીજાના દોષો જોવાનું ગમે છે. 'પેલાએ આમ કર્યું, ને એ તો આવો છે' બસ, આજ રીતે ભિન્ન ભિન્ન પ્રકારે પારકાના દોષો જોવા એ એક આદત બની જાય છે. ઘણા લોકો નવરાશના સમયે તો પરચિંતન કરે જ છે, પણ કેટલાક તો પોતાના કામનો સમય બગાડીને પણ પારકી પંચાતમાં રચ્યાપચ્યા રહે છે. વળી, અન્ય વ્યક્તિમાં કેટલાક સારા ગુણ હોય, પરંતુ એ તરફ તેઓની દૃષ્ટિ જતી નથી અને એકાદ ખરાબ દોષ જે તરત જ દેખાઈ આવે છે. એટલે એવું કહી શકાય કે બીજાના માત્ર દોષો જ જોવાનું એ પસંદ કરે છે. જ્યારે પોતાના અવગુણો તો એને દેખાતા જ નથી.

મનુષ્યનો સૌથી મોટો દુશ્મન એ તેનામાં રહેલો અહંકાર છે. 'હું' પદના પ્રભાવ હેઠળ એ હંમેશાં એવા જ પ્વાબમાં રાચતો હોય છે કે મારા જેવું બીજું કોઈ નથી. અહંકારી માણસને કદી પોતાના દોષો કે અવગુણો દેખાતા નથી અને એ હંમેશાં સામેની વ્યક્તિને તેનાથી ઉતરતી કક્ષાની સમજે છે. આમ અહંકારી પોતાની જાતને જ મહત્ત્વ આપે છે. આવા મનુષ્યોને પારકાની ભલાઈમાં કદી રસ પડતો નથી.

પરચિંતનની આદતવાળો માનવ કદી સ્વચિંતન કરતો નથી. પારકી ચિંતાઓનો બોજ

હંમેશાં પોતાના માથે લઈને ફરનારા આવા મનુષ્યો કદી બીજાનું કલ્યાણ પણ ઈચ્છતા નથી, ઉલટાનું અન્યની ટીકાઓ કરવામાં કે પારકાનાં છિદ્રો શોધવામાં એ પોતાની હોંશીયારી સમજતા હોય છે અને પોતાને સારા માણસ કહેવડાવે છે.

હંમેશાં યાદ રહે કે બાપદાદાની શ્રીમત ઉપર ચાલનારે દુવ્યવી વાતોથી હંમેશાં દૂર રહેવાનું છે. જે લોકો ઝરમૂઈ જગમૂઈ કરતા હોય એ બધાને તમારા દુશ્મન સમજો. કારણ કે એ બધા તમને ઉતરતી કળા તરફ ખેંચી જાય છે. જ્ઞાન સિવાયની ફાલતું વાતો સાંભળવામાં કે કોઈને કહેવામાં કદી સમય બગાડશો નહિ માટે અંતરાત્મામાં ઊંડા ઉતરી એ ચકાસો કે હું જ્ઞાનમાં કેટલે સુધી પહોંચ્યો છું. આપણને સર્વ પ્રકારે સુખ આપનારા એક બાપ છે, એટલે એ સિવાય બીજા કોઈને પણ સાંભળવાના નથી, તો જ આત્મા ચઢતી કલામાં રહેશે. દુનિયાની ઉલટી-સુલટી વાતો સાંભળવાથી કે એ વાતો ઉપર વિશ્વાસ કરવાથી તો મોટા-મોટા મહારથીઓ પણ નીચે ઉતરી જાય છે.

શુભચિંતનથી જ દૃષ્ટિ દિવ્ય બને છે. એટલું ખાસ સમજીએ કે અન્ય વ્યક્તિનાં કર્મ, બોલ કે વર્તણુંક ગમે તે પ્રકારનાં હોય, પરંતુ એને એક આત્મા સમજો. અને આ સૃષ્ટિ રંગમંચ ઉપર પોતાનો રોલ એ ભજવી રહ્યો છે. સામેની વ્યક્તિને જોવાની આપણામાં રહેલી દૃષ્ટિને આપણે જ બદલવાની છે. એક કહેવત છે - 'જેવી દૃષ્ટિ તેવી સૃષ્ટિ' એ ન્યાયે પરિવર્તન આપણામાં જ લાવવાનું છે. મહાભારતના બે પાત્રો ઉપર નજર કરીએ - તો યુધિષ્ઠિરની દૃષ્ટિએ આ જગતમાં કોઈ ખરાબ વ્યક્તિ દેખાતી નહોતી, જ્યારે દુર્યોધનની દૃષ્ટિએ વિશ્વમાં એક પણ સજ્જન માણસ દેખાયો નહિ. (અનુસંધાન પેજ નં. ૩૨ પર)

કહું કે ન કહું ?

બ્ર.કુ. જયુભાઈ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ.

શું કરું ? કહું કે ના કહું ? કે પછી શું મૌન જ રહું ?

કહેવાનું મન ઘણું થાય છે, પણ પછી એના અર્થ બહુ થાય છે.

આમ તો કહેવાનો કોઈ અર્થ નથી, દુનિયામાં કહેવાનું કંઈ બાકી નથી.

કોઈ કહે રામ છે કોઈ કહે રહીમ છે, આ તો કબીર અને કરીમનું કહેવું છે.

થોડામાં કંઈ બધું કહેવાતું નથી, અને ઝાઝું કહેવાથી કંઈ સમજાતું નથી.

જાણું છું અઘરું છે સારમાં કહેવું, માટે જ તો ઘડી ઘડી જાય છે કહેવાઈ.

ભલે મારા વાક્યો ન બને મહાવાક્ય, પણ ક્યારેક તો કોઈને લાગશે એ સુવાક્ય.

આમ તો કહેવાનો ક્યાં મને શોખ છે, આ તો રહી નહીં શકતો એનો આ જોશ છે.

કહેવું કોઈએ મને જોજો કહેતા, ક્યાંક મૂકી ન દે તમને લોકો વહેતા.

પણ તમે પછી એવું ન કહેતા, કે જો તમે કહેતા તો અમે રહેતા.

બોલો શું કરું ? કહું કે ન કહું ? કે પછી મૌન જ રહું !!!!

કહેવું મારે છે અને તમારે પણ, કરે કોણ પહેલ એ જ તો મથામણ છે.

કંઈ નહીં ! ભરાશે ત્યારે કહેવાશે, ને, હળવા થવાશે જ્યારે હૈયું ઠલવાશે.

મળે જો મને તમારો સાથ, કહી દઉં મારા દિલની વાત.

વિનંતી કરી તમને કહું છું, કહી તો દેજો જ સાચું કરું છું.

હું કહું કે તું કહે ની જીંદમાં, મૂકી ન દેવાય જીવન હોડમાં.

છોડી દેજો મૂકી દેજો પણ કહી દેજો, થોડું સહીને પણ જીંદગીને મહેંકાવી દેજો.

(માનવી જીવનમાં અવારનવાર કંઈક કહેવા માંગતો હોય છે. ક્યારેક તો કોને કહું ક્યારે કહું - ક્યાં કહુની ગડમથલમાં હોય છે. અંદરથી કહું કે ના કહું. તેની ભારે મુંઝવણ અનુભવતો હોય છે. આવી જ મથામણમાંથી સર્જઈ આ રચના.)

॥ ઓમશાંતિ ॥

અમદાવાદ ન્યુ મણિંગર સેવાકેન્દ્રનાં 'વાર્ષિક ઉત્સવ' કાર્યક્રમમાં દીપ પ્રજ્વલ્લન કરતાં રાજયોગિની સરલાદીદી, શ્રીનંદ વિલાનાં ઓનર ભ્રાતા કુલાભાઈ કોટડીયા, પ્રમુખ ભાવસાર સમાજ ભ્રાતા ભરતભાઈ ભાવસાર, મિલ્ડર ભ્રાતા મહેશભાઈ, પ્ર.કુ. અમરબેન તથા પ્રહારવત્સો.

વડોદરા ગ્લોબલ હોસ્પિટલમાં 'શિવરાત્રી'નો સંદેશ આપતાં પ્ર.કુ. રાજબેન, ડૉ. વિશાલભાઈ ગુપ્તા, ડૉ. કેતન પટેલ, પ્ર.કુ. ભગવાનભાઈ.

અંકલેશ્વર GIDC સેવાકેન્દ્રમાં 'શિવરાત્રી પર્વે' આયોજીત ચૈતન્ય ગ્રાંખી સાથે પ્ર.કુ. પ્રભાબેન, પ્ર.કુ. અનિલાબેન તથા અતિથિઓ.

મહુધા ખાતે 'શિવ જયંતિ' કાર્યક્રમમાં નગરપાલિકાના પ્રમુખ ભગિની વિધિબેન પટેલને ઈશ્વરીય સૌગાત આપતાં પ્ર.કુ. સંધ્યાબેન.

વ્યારા સેવાકેન્દ્રમાં 'બાલ વ્યક્તિત્વ શિબિર'ની વિવિધ સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓની સાથે ડૉ. નીતાબેન, પ્ર.કુ. અરુણાબેન.

ગાંધીધામમાં 'કચ્છ ગુર્જર સમાજ' દ્વારા પ્ર.કુ.અમીરચંદભાઈનું સન્માન કરતાં રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ ભ્રાતા કુંવરજીભાઈ, પ્ર.કુ. ગોદાવરીબેન, પ્રાદેશિક પ્રમુખ મનોજભાઈ, મહાસભાના પ્રમુખ રમણભાઈ, પ્ર.કુ. ભારતીબેન.

વાંસદા ખાતે 'શિવજયંતિ મહોત્સવ'માં ગ્રામ્ય સમર્થક આગાખાંના સંચાલક ભગિની જયમતીબેન, મહિલા સરપંચ હીનાબેન, સભ્ય ગ્રામ પંચાયત ભ્રાતા હરેશભાઈ, પ્ર.કુ. સાધનાબેન, પ્ર.કુ. સંદીપભાઈ.

પાલનપુરના કાર્યક્રમમાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણીને ઈશ્વરીય સૌગાત આપતાં ધ્ર.કુ. ભારતીબેન તથા ધ્ર.કુ. રેણુકાબેન સાથે ભારત સરકારના કેન્દ્રીય મંત્રી ભ્રાતા હરિભાઈ ચૌધરી, દેવસ્થાનના મંત્રી ભ્રાતા દિલીપકુમાર ઠાકોર.

બારડોલીમાં 'મહાપરિવર્તન મેળા'માં ઈશ્વરીય સંદેશ આપતાં ધ્ર.કુ. રંજનબેન, ટ્રસ્ટી પૌલીટેકનીક કૉલેજ ભ્રાતા બાબુભાઈ, પૂજ્ય તારાચંદ બાપૂ દેવનારાયણ, પ્રમુખ બારડોલી નગર પંચાયત ભ્રાતા અણુતભાઈ, ધ્ર.કુ. મંજુબેન.

ગાંધીનગર ઉર્બનનગરમાં આયોજીત 'સ્વાસ્થ્ય, સમૃદ્ધિ અને ખુશીની ત્રિદિવસીય શિબિર'નું દીપ પ્રજ્વલન કરી ઉદ્ઘાટન કરતાં ગુજરાતના મહેસૂલ તથા શિક્ષણ મંત્રી ભ્રાતા ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા, માર્બન્ડ પાવર ટ્રેનર ધ્ર.કુ. ઈ.વી.ગીરીશભાઈ, ધ્ર.કુ. રંજનબેન, ધ્ર.કુ. તારાબેન તથા અતિથિગણ.

ગોધરામાં 'દિવ્ય જીવન દર્શન આધ્યાત્મિક મેળા'ના ઉદ્ઘાટન સમારોહમાં પ્રમુખ નગર સેવાસદન ભગિની વિદ્યાબેન હરવાણી, પ્રહ્લાકુમારી શીલુબેન, ધ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, ધ્ર.કુ. સુરેખાબેન, ધ્ર.કુ. શેલેષભાઈ તથા અતિથિગણ અને પ્રહ્લાવત્સો.